Ն. 1410 — 1890 Փեբրվար 8 Բէնճշէնպէ)(1307 Ճէմազի-իւլ ախըր 29 — Ս. ԼԹԸՆՃԸՍԸՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԱՊՕՆԷ ՇԻՐԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 ղր.	70 ղր.	40 ղր.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէճմուէյէ 20 ղրուշտան

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

{صاحب امتياز: جيوه‌لكيان} ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ جريدهٔ شرقيه

ԻՅԼԱՆԱԹ ՇԻՐԱԹԼԱՐԸ
Կէնճ, ընճի վէ պէշինճի սահիֆէ սաթըրը ղր. 5
Կէօնճիւ սահիֆէ սաթըրը 10բ. ղր. » 3
Մէքթուպլար նաֆիյայէ տախիլ պէտէլլէրը մէճպուրի գապուլ օլընաճագ վէ ալէյհ օլընմայան էվրագ իատէ օլընմայաճագ տըր։

Բասըլմայանլար, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 մէվգիլէրինտէ մաթպաասընտա տըր։ Ֆէվգալէտէ մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ միւտիրը ՑԻՒՐԱՆ ԺԻՎԷԼԷԿԵԱՆա միւրաճաաթ օլընա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Օրտուի հիւմայունճա խէրպ օյնանաք թէնսիգամ հազգընտա Ալէմանիա իմբէրաթօրընըն թավսիյէսիյլէ Ալէմանիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան պաթը հազրէթը Բոսֆ. չաճիյէ թէգլիֆ օլընան թէնսիգամ լայիհասընտա, բիլասէ ասաքիրը Շահանէ իչիւն Ալէմանիանըն բիլասէ իւնիֆօրմասընը վէ սիլահլարինի իչիւն տախի Բրուսիա գըրէճլարը իւնիֆօրմասընը գապուլի թավսիյէ իտիլմիշ օլտուղընտան, էլէճէկ իքի պէօյլէ սիլահլարիյէ պու եէնի իւնիֆօրմանըն իմալիյլէ իշթիղալ իտիլտիկինի, վէ գըրճլար Ալէմանիայա սըբարիշ իտիլմիշ օլուպ թէֆթիրրուաթը սախրէնին Տէրսաանէյի ամա օյնաճաղընը' Թայմըն Պէյօղլու մուխպիրի մէգդուր կազէթայա իշար իթմիշ իսէ տէ, տիւնքի Լէվանտ' պու րիվայէթի ալըրը մէգտունիյէթը րէսմիյէյէ խաթխնայէն թէգզիպ իտէրէք, Ալէմանիա իմբէրաթօրը թարաֆընտան հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ օլան հիւմայունըն թէնսիգի հազգընտա հիչ պիր կէօնա լայիհա վէ բլան թագտիմ իտիլմէմիշ օլտուղընը վէ ասաքիրը Շահանէնին էլպիսէսինին թէպտիլի հազգընտա տա Ալէմանիա թարաֆընտան հիչ պիր թէգլիֆ վուքու օլմատըղընը պէյանլա Թայմըն մուխպիրինին պու րիվայէթինի սուրէթը գաթիյէտէ թէգզիպ իտէյոր։

Ճէրէտէի Գազէթէսինին պէյանընա կէօրէ, հիւքիւմէթը Սէնիյէ էլէմլ 30 գըթա միւբէմմէլ թօրբիլ վաբօրլարընա մալիք տիր։ Պունլարըն 20սի Թէրսանէ էմրինտէ օլուպ, Տըր գարիպէն Ալէմանիատան վիւրուտ իտէճէք վէ 1ի տէ Թէրսանէտէ իմալ օլընաճագ տըր։

Մէզգիւր թօրբիլ վաբօրլարընտան 3իւ Ֆրանսատան, 5ի Ալէմանիատան վէ 3իւ Ինկիլթէրատան ճէլպ օլընմիշ օլուպ, 4իւ Թէրսանէտէ իմալ իտիլմիշ վէ 1ի տէ տէրտէսթը իմալ պուլունմիշ տըր։ Թէրսանէտէ տէնիզ ալթընտան հարէքէթ իտէն 2 թօրբիլ վաբօրը տախի ինշա օլընմագտա պուլունմագտա տըր։

Ախիրէն պու իրատէի Սէնիյէ Ալէմանիատըն Ճէրմանիա ֆապրիգասընա 260000 լիրա պէտէլ իլէ 12 թօրբիլ վաբօրը սըբարիշ օլընմիշ օլուպ, պունլարտան 2սի վիւրուտ իտէրէք Նոյըր վէ Ֆըրէտ թէսմիյէ պուլունմիշ օլտուղը կիպի, 1ի տախի կէչէն հաֆթա էրթէսի կիւնի վիւրուտ իթմիշ, վէ տիկէր 1ի եօլտա օլուպ, պագի 8ի տախի եագընտա կէլէճէք իմիշ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

(Աժանս տը Գօնսթանթինօբլ)

Բարիզ 18 փետր.

Գօնթ տը Բարի' Մ. Պօշէրէ ամթիլէքի թէլէկրաֆը չէքմիշ տիր։

«Մախտումըմ տիւգ տ'Օռլէանըն հարէքէթը վագըասը' պէնճէ մուճիպը ֆախր վէ չէրէֆ տիր։ Մամաիլէյհին իքի սէնէ հապս ճէզասընա մահքիւմ օլմասընտան տօլայը թէվգէլատէ միւթէէսսիր օլտում։»

Բարիզ 18 փետր.

Լօզանտան Տէյ Նէվլէմ Սէէտ կազէթասընա իշար օլընտուղընա կէօրէ, բրէնս Նաբոլէոն' տիւգ տ'Օռլէանըն թէվգիֆինտէն տօլայը Շարգա սէյահաթ իթմէք թասավվուրընտան սարֆը նազար իտէրէք, Իթալիա գըրալը Ումպէրթօյը զիյարէթ էյլէտիքտէն սօնրա Բրանժէնէ ավտէթ իտէճէք տիր։

Վարշավիա 18 փետր.

Րուսիա հիւքիւմէթի' Վարշավիատան Բէթէրսպուրկա գատար չիֆթէ խաթթը պիր շըմէնտիֆէր ինշասընը էմր իթմիշ տիր։ Խաթթը մէզքիւրըն ամէլիյաթը ինշաիյէսի 3 սէնէ զարֆընտա խիթամ պուլաճագ տըր։ Միւթաահհիտ մէվգիլէր նազըրը սրդ գաթը մախսուսէյէ ալընարագ եօլլարը իշմալ իչիւն, կէլէճէք իլք պահարտա ամէլիյաթա միւպաշէրէթ օլընաճագ տըր։

Լօնտրա 18 փետր.

Ալէմանիա սէֆիրի գօնթ Հաթֆէլտ' ամէլէնին խուսուսը ղավայի իչիւն Ալէմանիա թարաֆընտան թէգլիֆ օլընան գօնֆէրանսա Ինկիլթէրանըն իշթիրաքընա տաիր օլան տավէթնամէյի լօրտ Սալիսպէրիյէ վէրմիշտիր։ Լօրտ Սալիսպէրի մէսէլէյի տիգգաթ ու սավիէ թէտղիգ իթտիքտէն սօնրա ճէվապ վէրէճէկինի վաատ իթմիշտիր։

Սօֆիա 18 փետր.

Աժանս Պալգանիգ' իչտըրնա կէօրէ, Բիւլթէնտիլէ պազը գըրըչըլար զանհուր իթտիկի հազգընտա Նօյէ Ֆրայէ Բրէսէ թարաֆընտան վէրիլէն հավատիս քիւլլիյէն պի ասլ ու էսաս տըր։ Ասայիշ ու ինթիզամ Պուլկարիստանըն հիչ պիր թարաֆընտա պօզուլմամըշ տըր։

Պէրլին 18 փետր.

Թէրագգըբէրվէր ֆըրգասընա մէնսուպ պազը կազէթալար' 1887տէ Ֆրանսա թարաֆընտան իլանը հարպ օլունաճաղընա տաիր օ վագթ մէվճուտ պուլընմըշ օլան թէշլիքէյի ինքեար իթմիշ օլտուգլարընտան, Նօրտ Տօյչէ Ալլկէմայնէ Ցայթունկ կազէթասը' սըրայէթի ֆըրգասընա մէնսուպ Ֆրանսըզ կազէթալարընըն մուհարէպէ թարաֆտարը օլմասընտան տօլայը Ժէնէրալ Պուլանժէնին իթթիրաֆը վէճհիլէ, մումայիլէյհ Ժէնէրալըն' իքի սէֆա եանի 1887 էվայիլինտէ վէ Շնէօպէլէ մասէլէսինտէ իլանը հարպ իթմէք նիյէթինտէ պուլունմըշ օլտուղը վէ պունըն տա Մ. Կօպլէնին մէվգիի իգթիտարտան չէքիլտիրիլտէն սօնրա իքի տէֆա մուհարէպէ պուլունըզ հալի օլմայը մուվաֆֆագ օլտուղը հազգընտաքի իֆատաթը յալա իսպաթ օլունտուղընը, վէ Ֆրանսա րիճալը տէվլէթինին օ վագթ Ալէմանիա Մէճլիսը մէպուսանը էքսէր ազասընըն հիւքիւմէթ ալէյհինտէ պուլունտուղընա գանաաթ հասըլ իթմիշ օլտուգլարընը պէյան իթմիշ, վէ ինթիխապաթը ճէտիտէտէ Ալէմանիատա միլլիյէթ էֆքեարընըն նէ տէրէճէտէ գուվվէթլի օլտուղը Ֆրանսաճա մալիւմ օլաճաղընը իլավէ էյլէմիշ տիր։

Զիւրիխտէ 18 փետր.

Գարատաղ բրէնսի իլէ զէվճէսի' եագընտա Բէթէրսպուրկա կիտէճէքլէր տիր։

Պելկրատ 18 փետր.

Թիճարէթ նազըրը' Մէճլիսը մէպուսանտան Գարատաղ մուհաճիրլէրի իչիւն 120,000 ֆրանգլըգ եէնի պիր թախսիսաթը միւզաքէրէ թալէպ իտէճէք տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Լէյլէի Բէզաիփ եանի Գանտիլ կէճէսի օլմագ հասէպիլէ պու կիճէ պիլճիւմլէ ճամի վէ մէսճիտլէրին մինարէլէրի գանտիլլէր իլէ թէնվիր օլունաճաղը կիպի, եարըն սապահ տախի պիլճիւմլէ վիւքէլաի ֆիխամ վէ միւշիրան վէ վիւզէրա վէ իւլէմա վէ րիճալը քիպար արզը թէպրիք վէ ուպուտիյէթ իչիւն Մապէյնէ ազիմէթ իտէճէքլէր տիր։

—Տիւնքի մէճլիսը խասսը վիւքէլատա Բոսֆէնիթա Նիզամնամէսիյլէ Թիւրքիա վէ Ալէմանիա պէյնինտէ ագտ օլընաճագ թիճարէթ աղտնամէսի մազպաթասը հազգընտա միւզաքէրաթ ճէրէյան էյլէմիշ տիր։

Մալիյէ նազըրը Գազազեան Յակոբ բաշա հազրէթլէրի' տիւն Նէզարէթը Մալիյէտէ Օսմանլը Պանգասընըն միւտիրը սանիսիյլէ պազը մէվատտ հազգընտա իճրաի միւզաքէրաթ իլէ մէշղուլ օլտուղընտան, մէճլիսը խասսը վիւքէլատա հազըր պուլունամամըշ տըր։

—Ախիրէն սաաըը օլան իրատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ, տիւնտէն իթիպարէն պիլճիւմլէ մէմուրին իլէ ասաքիրը Շահանէյէ պիրէր մաաշ իթաասընա պաշլանմըշ տըր։

—Մէքզունէն մէմլէքէթի ճանիպինէ կիթմիշ օլան Ալպանիա սէֆարէթի միւսթէշարը Մ. Շիէտ' տիւն Տէրսաադէթէ ավտէթ էյլէմիշ տիր։ Մումաիլէյհ Թիւրքիա իլէ Ալպանիա պէյնինտէ եէնի պիր թիճարէթ աղտնամէսի ագտը իչիւն տէրհալ միւզաքէրաթա կիրիշիլմէսի լըզումընը տավլէթը մէթպուասընտան թալիմաթ ալմըշ էյլէմիշ տիր։

Թիւրքիա իլէ Ինկիլթէրա պէյնինտէ մէվճուտ օլան թիճարէթ աղտնամէսինին կէլինճէ, Գազը Ալիյ' էճէլէ թիճարէթը Օսմանիյէի սէքթէտար իտէն 3 բէտ հազգընտա թալէպ պուլուրտուն իչ-սաթը Մապէյնէ արզ իթմիշ տիր։ Մէզգիւր 3 բէտ 100տէ 8 իտխալաթ բէսմի իլէ 100տէ 1 իխրաճաթ վէ 100տէ 2 թըմէսիթ (աղթարմա) բէսմիլէրիտիր։

—Պահրիյէ լիւալընտան տաղ գըլ պաշա Ալի գարտանըա Իհթիյար նիշանընըն կիւմիշ միտալէսը իհսան պուլունմուշ տըր։

—Սաատէթ միւսթէշարը Շէֆգաթ էֆ. հազրէթլէրի' Նամիզաճլըղը հասէպիլէ պիր գաչ կիւնտէն պէրու տագամը մէմուրիյէթինէ կիտէմէմէքտէ տիր։

—Էնպարէտէն կէլէն խապէրլէրէ կէօրէ, Անատօլու շըմէնտիֆէրլէրի գումբանիասընըն չէնըր մէզգիւրտէքի խաթլէխանէսինտէ պիր հարիգ զուհուր իտէրէք, մէզգիւր խարէխանէ իլէ քէաֆֆէի էմրագ վէ տէֆթէրլէր միւնհաթէրէգ օլմիշ տըր։

—Գալաթատա հուճաճ վէ հազըր էլպիսէճի Վիթալի Շըվիլ նամ թիճարէթ էվինին պու քէրրէ իլանը իֆլաս իթտիկի, վէ մէզգիւր էվին պօրճը 27000 լիրատան իպարէթ օլուպ, մէպլաղը մէզգուրըն եալընըզ 3-4000 լիրասընըն Գալաթա պանգասը իլէ Բէզազյէը օղլու Լէվի չիրքէթինէ վէ տիկէր պիր իքի գօմիսիօնճիլարա, վէ պաղիյէսինին Աւսթրիանըն չուհա ֆապրիգալարընա տիւ օլտըղը, վէ մէզգիւր թիճարէթ էվինըն ալաճագլըլարընա 100տէ 10 վէրմէքլիկի թէգլիֆ իթտիկի իշիտիլմիշ տիր։

—Ալթընճը տաիրէի պէլէտիյէ մէմուրի Պլագ պէյ հազրէթլէրի' տաիրէի մէզգիւրէտէ իճրաի վաքիֆէ իթմէք իւզրէ սաիր պիր հէյէթը թէֆթիշիյէի սըհհիյէ թէշքիլ ու իհտասը հազգընտա ախիրէն մաֆսալ պիր լայիհա գալէմէ ալարագ խարիթասը Շահանէյէ արզ ու թագտիմ էյլէմիշ օլմաղլա, մէզգիւր լայիհա' մազհարը հիւսնի գապուլ օլարագ պունըն մէվգիի իճրայէ վազը իչիւն իգթիզա իտէն թէտգիգաթըն իքմալինէ ղայրէթ կէօրիւլմէքտէ տըր։

—Պահրիյէ նէզարէթի մուավինէ գօմիսիօնը րէիսի գայմագամ Օսման պէյ վէքիֆէ իթմիշ տիր։

—Սաատէթին պէյանընա կէօրէ, Սթամպօլտա Պազար Ալաշլըմատա վաբօր սըրմայէրը իւտէն Նագլը Գարունը Սարգիս իլէ Սիրքէճի իւզէրէսի սանտալճըլարընտան Խուրալաճ' տիւն էրզրումլը պիր խալամ վէ րէֆիգլէրինի Թօբգափու վաբօրընա կէօթիւրմէք իւզրէ պիրի գըզ 16 մէճիտիյէլէրինի ալըպ վէ սանտալլարընա պինտիրիպ պիր սաաթ գատար տէնիզտէ տօլաշտըրտըգտան սօնրա, «վաբօր եարըն կիտէճէք տիր, սիզի եարըն կէօթիւրիւրիւզ» տէյէրէք մէգթուլէյը գարայա չըգարըտըգլարը զաբթիյէճէ խապէր ալընմասըն իւզէրինէ իքիսի տէ թէրտէսթ օլընըր Պաշը Ջավթիյէյէ կէօնտէրիլմիշլէր տիր։

—Տիւն կէճէ սաաթ 4 րատար Գալաթատա սէրսէրիլէրին պիրի' լաղըմ աղըզլարընա տաղ օլընան 20 օգգալըգ պիր թէնի բըզմարալը չըգարըգ կէօթիւրիւրքէն իքէն պէքճի թարաֆընտան կէօրիւլէրէք թէվգիֆ իտիլէրէք Գալաթա Սէրայընա կէօթիւրիւլմիշ տիր։

—Էվվէլքի կէճէ չարշու պէքճի տէ Մէրճան աղա խանընտա բէօյէլէ թիւճճարը Սադրը Ալէքսանտրօնըն մաղազասընը խըրսըզ կիրէրէք վէ գոչայը գըրարագ 3000 ղրուշտան զիյատէ նագտ իլէ, 1 ալթուն գօրտօն, 2 լիրալըգ 1 չիֆթ էլմաս քիւբէ վէ 3 շըմէնտիֆէր թահվիլաթը սիրգաթ իտիլմիշ տիր։

—Սէրայը հիւմայուն մապէյնճիխանէսինտէ միւսթախտէմ Մ. Գավրօ Վէնէթէ 4իւնճիւ րիւթպէ Օսմանի նիշանը իհսան պուլունմուշ տըր։

—Նաֆիա նէզարէթիյլէ Շարգ Շըմէնտիֆէրլէրի գումբանիասը պէյնինտէ, Սիրքէճիտէ թէրտէսթը ինշա օլան եէնի սթասիօն իլէ պունտան պէօյլէ ինշա օլընաճագ էպնիյէի սաիրէ հազգընտա վէրիլէն գարարըն իրատէի Սէնիյէսի սուտուրը իւտէրէք Պապը Ալիյէ թէպլիղ պուլունմուշ տըր։

—Գունտան պէօյլէ պէյլիք իչիւն սաթըլաճագ պէզնազ գօյունլարընը էտիւէ վէ Իզմիթին եօթէ թարաֆլարընտան ալընմասը, վէ էյլէն Տէրսաատէթէ պուհարլըլանմասը իւրէ Եարիտէ վէ Իզմիթին պէրի թարաֆլարընտան պէյլիք միւթէահհիտլէրինէ գօյուն սաթըլմասը սօղըտան տօղրույա Տէրսաատէթէ նագլի տիլմէլէրի Շէհր Էմանէթի մէճլիսինէ թահըր գարար ալընարագ, օլ պապտէ գասապլար քէթխուտասը վէ լօնճասընա թէնպիհաթը լազըմէ իճրա գըլընմըշ տըր։

—Սողուճա օղունտուղընա կէօրէ, Պոլէճիք գազասընա թապի Պէյքէրճան բաբազլարընտան Տ. Ղազարոս' տիւն սապահ 10½ րաատէլէրինտէ Գալաթատա Այ Նիգօլա քիլիսէսի ճամեսինտէն կէչէր իքէն, 2 եանքէսիճի' մումաիլէյհին եօնինէ չըգարագ ավուճի սօյուն, սաատ, իւսթինտէ պուլունան տէյէրէք, քէսէ վէ քէմէրինի չալըպ գաչմըշ պաշլամըշլարտան, Տ. Ղազարոս' պունլարը թաագիպ իթտիկի սըրատա պազը բօլիսլէր կէօրիւպ մէրգումլարը եանքէսիճիլէրտէն Գօսթիկի թէրտէսթ էյլէմիշլէր տիր։ Մէրգում Գօսթիկինին իւզէրինտէն 16 լիրա իլէ 5 Նաբոլէոն վէ 44 մէճիտիյէ չըգարըլը գուլուսը էյլէմիշ տիր։

—Մահքէմէի ճինայէթ' ազասընտան իրֆանին Նամիզաճըլըղը հասէպիլէ տիւն ազալըգ իհթիմալ իտէմիշ տիր։

—Պիր սապգաթլըյա պէնզէտիկինի պէյանըլը մահքէմէ Պէազիտ նամ քիմսէյի տէրտէսթ վէ թանզիր իտէն պօլիս Խամալ էֆ.' մահքէմէի իսթինաֆ ճինայէթ տաիրէսինէ 15 կիւն մահպուսիյէթէ հիւքմ օլընմիշ տըր։

ԻՍԿԻՒՏԱՐ ՍՈՒ ՇԻՐՔԷԹԻ

Գանտիլլիտէն Իւսկիւտար վէ Գատըքէօյինէ սու ճէրէյանընա մախսուս օլարագ ամտը իշթիրագ իթմիշ օլան շիրքէթ' եագընտա սու պօրուլարընը վազ ու թէմտիտինէ միւպաշիրէթ իտէճէք տիր։ Իշպու շիրքէթ' էհալի իչիւն էհէմմիյէթի թարիգինի նազարը տիգգաթը ալարագ, պաշը ֆիյաթըլը Թէրգօս Սու գումբանիասընըն պաշը ֆիյաթընտան 100տէ 10 նիսպէթինտէ էհվէն եազմըղը կիպի, խանէ վէ սաիրէ տէրունինէ պըրնաճագ սու պօրուլարընըն մէսարիֆը ինշաիյէսինի տախի մէնաֆիի ումումիյէյէ զայէթ մուվաֆըգ պիր մըգտարտա պուլընտուրաճաղընը տախի թէէմին իտէճէքմիշ։

Իսկիւտար Սու շիրքէթի' պաշը եազմաղ իւզրէ Գատըքէօյ, Իսկիւտար, Գուզկունճուգ, Պէյլէրպէյի, Գանտիլլի, Էրէնքէօյ վէ Գըզըլ Թօբրագ մէվգիլէրինէ մէմուր մախսուսլար թային իթմիշ օլտուղընտան, հէնուզ պաշը եազըլմամըշ օլանլարըն' գումբանեա թարաֆընտան իպրազ օլընան ֆէվարիտ վէ մուհասէնաթտան իսթիֆատէ իչիւն շիթապան օլմալարը էլզամ ու լազըմ օլուր։

Պու պապտէ տահա զիյատէ մալումաթ իսթէյէնլէրին' մէզգիւր Իւսկիւտար Սու Շիրքէթինին Գալաթատա Պէրէքէթ խանընտա վագը մէրքէզ իտարէսինէ վէ Իսկիւտար իլէ Գատըքէօյ իւքէյլէլէրի գուրպինտէքի շուպէ օլընան շուպէլէրինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տիւ կիւն Ս. Վարդանանց եօրթուպ օլմագ միւնասէպէթիյլէ բայիթախթըն պիլճիւմլէ քիլիսէլէրինտէ մուզթանթան սուրէթտէ բուսգանի այինլէր իճրա օլընմուշ կիպի, կէլէճէք մէզգիւր եօրթու վէ կէլէճէք Բաթրիգ Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինին խիզմէ միւսաատէ էէթմ մախսուսը օլմագ հասէպիլէ Մայր Եկեղեցիտէ տէ պու սապահ ային բուսգանի մէզգիւր շանլա չաշաալը պիր սուրէթտէ իճրա օլընմըշտըր։

Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի' գիւնէթը մէզգիւրէյէ իճրաի բրյասէթ իտուպ, Ս. Երուսաղէմ Բաթրիգ վէքիլի Սէֆէրեան Գէր. Տ. Սիմէօն Ս. Արքեպիսկոպոս իլէ Տէրսաատէթ Բաթրիգ վէքիլի Ասլանեան Գէր. Տ. Ներսէս Մ. վարդապետ վէ Մայր Եկեղեցինին պիլճիւմլէ քահանալարը վէ Դպրաց դասը' Բաթրիգը միւշարէէլէյհ հազրէթլէրինին իքի թարաֆընտա ասթաֆէթ պուլունմուշլար, վէ Դպիրլէր քէմալը լէթաֆէթլէ իճրայի թէրէննիւմաթ իթմիշլէր տիր։

Քիլիսէնին պիլճիւմլէ գանտիլ վէ ավիզէլէրի եանտըրըլմըշ օլտուղը կիպի, էրքէք վէ գատըն պիր խալգի ճէմաաթ տախի հազըր պուլունմուշ տըր։

Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի' «Մանկունք» շարականընը քէնտիսի գըրաաթ իտուպ, խիթամընտա պիլճիւմլէ րէճային' պէրաի թէպրիք միւշարէէլէյհ հազրէթլէրինին էլինի պուս իթմիշլէր տիր։

Գուտատար Շէրիֆ այինինին խիթամընտա պիլճիւմլէ էօլմիւշլէրին խաթըրասըյլը րուհը իչիւն Պաշտօն ռաւգային օգունուպ, պատէհու Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի' էթրաֆընտա պիլճիւմլէ րէճային պուլունտուղը հալտէ սալօ իլէ Բաթրիգխանէյէ կէօթիւրիլմիշ, վէ օրատա րէճային վէ սաիրէ թարաֆընտան րէսմը թէպրիք իֆա օլընմըշ տըր։

Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի' էվվէլա Գէր. Տ. Սիմէօն Սրբազանըն վէ պատէհու Մայր Եկեղեցի Թաղ. Խորհուրդընըն վէ մուախիրէն Կրթական Ժողովի ազասընտան պազըլարընըն թէպրիքէթընը գապուլ իթտիկի կիպի, Գալֆաեան Որբանոցըն միւտիրէսի Երանուհի Մայրապետ իլէ Ղազարոսեան Քրիստոստուր էֆ. տախի րէսմը թէպրիք իֆա իթմիշլէր տիր։

Պատէհու Մայր վարժարան չակիրտանը, գապուլիյէթ սալօնընա կէլիպ օրատա Բաթրիգը միւշարէէլէյհ հազրէթլէրի' պու կիւնքի եօրթույա տաիր չակիրտանը մուալիմէյհիմէ նաշիտէ եօլու պիր մէզալէ իրատ իթմիշ, վէ խիթամընտա չակիրտան թարաֆընտան Բաթրիգը միւշարէէլէյհ հազրէթլէրինէ մախսուս պիր նաղմէ թէրէննիւմ իտիլմիշ, վէ պատէհու մէզգումա հօնօրալար գամաղ վէ պէօրէք թագտիմ իտիլմիշտիր։

Գօնսիլ մէճլիսը Բաթրիգ վէքիլի Գէր. Տ. Ներսէս վարդապետ իլէ Բաթրիգխանէնին պիլճիւմլէ մէմուրինի վէ Մայր եկեղեցի Դպիրլէրի' Բաթրիգը միւշարէէլէյհ հազրէթլէրինէ րէսմը թէպրիքի իֆա իթմիշ օլմագլա, իլթիֆաթը մախսուսէ իլէ գապուլ օլընմըշլարը կիպի, քէնտիլէրինէ Թաթլը վէ սաիրէ տախի իքրամ օլընմըշ տըր։

Քէզալիք Էրզրում Առաջնորդը Խիթարեան Գէր. Տ. Գէորգ վարդապետ իլէ Երուսաղէմ Մոսոէշեան Յարութիւն էֆ. Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի նէզտինէ կէլիպ րէսմը թէպրիքի իֆա իթմիշ օլտուգլարը կիպի, տահա սաիր պիր չօգ զէվաթ թէպրիք իչիւն բէյտէրբէյ Բաթրիգխանէյէ կէլմէքտէ վէ պազըլարը տախի թէպրիքնամէլէր կէօնտէրմէքտէ տիրլէր։

Երեսփոխան ինթիխապաթը իչիւն Խառն Ժողով գարարընա իրապ օլընան Բաթրիգ. Տրչաքերականընա ճէվապէն Թաղ. խորհուրդլար' բէյտէրբէյ քէնտի Թաղլարընըն ինթիխապճըլարը բուսուլարընը Բաթրիգխանէյէ իրսալ իթմէքտէ տիրլէր։

Մուամէլէի մէզգիւրէնին խիթամընտա, պէշէր սէնէտէն Միլլէթ մէճլիսը ումումիսինէ թային օլընաճագ Երեսփոխանլարըն թէվգիի մըզտալը (բաշխուշիշ) մուամէլէսի իճրա օլընաճաղընտան, Սահմանադրութիւն աչքեամընճա նամզէտ վէ ինթիխապճը (ընտրելի և ընտրող) օլապիլմէք իչիւն 75 ղր. Ազգ. Տուրք թէէտիյէ իտէնլէրին պիր ճէտվէլը ճէտիտի թանզիմ իտիլմէքտէ տիր։

Տիւն Տնտես. խորհուրդըն ինթիխապընտան սօնրա, Ատենապետ Սէթեան Միհրան էֆ. մուամէլաթը ինթիխապիյէի մէզգիւրէտէն տօլայը Բաթրիգ Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրիյլէ պիր միւլագաթ իճրա իթմիշ տիր։

—

Բաթրիգ Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի էվվէլքի կիւն Գարրեգօյինէ կիտէրէք, օ կէճէ Նորատունկեան սաատէթլու Գաբրիէլ էֆէնտի հազրէթլէրինին խանէսինտէ միւսաֆիր օլմուշ տըր։

—

Իզմիրտէ նէշր օլընան Արեւելեան Մամուլ րիսալէսինին սօն նիւսխասընտէ օգունտուղընա կէօրէ, Իզմիր Մութաթէմէտի Ամէրիգա գօնսօլոսը թէրճիմանը Աղազարեան Ռուբէն էֆ. Բաթրիգ Ամէն Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինէ պիր մէքթուպ իրսալ իտէրէք, մահալլի բարաջլարընտան Գալապանեան Տ. Յակոբ քահանանըն' կէօզ թէքէ քիլիսէսինտէ իթֆաի վազիֆէի րուհանիյէտէն մէն իտիլմիշ օլտուղը հալտէ Իզմիրին Ս. Ստեփաննոս քիլիսէսինտէ իթֆաի մէմուրիյէթ իթտիկինի վէ Դուռաքեան Ժողովըարտա տա աշկեառ իթտիկինի պիլտիրմիշ, Իզմիր էհալիսինին պու հալէտէն միւնֆէիլ օլտուգլարը արզ էյլէմիշ օլմագլա, Կեդր. Կրօն. Ժողով մէքթուպը մէզգիւրը նազարը տիգգաթա ալարագ, պու պապտէ թահգիգաթը միւքէմմէլէ իճրասըյլա նէթիճէի թահգիգաթընը պու բաբօրթօ Բաթրիգխանէյէ թէպլիղ իթմէսինի Բաթրիգ վէքիլի Ասլանեան Գէր. Տ. Ներսէս Մ. վարդապետ վասըթասըյլա Իզմիր Պատրիարքական Փոխանորդը Այվազեան Գէր. Տ. Յովսէփ վարդապետէ էմր ու իշար էյլէմիշ տիր։

—

Կիւլպէնկեան միւթէվէֆֆա Հաճի Սերովբէ էֆ.նին քէրիմէսի միւհթէրէմէսի Օրիորդ Մառի Ս. Կիւլպէնկեան' հիւմնիւ թամայիւլ ու թէբրրի ասլը էյլէմիշ լիսանըյլա պիր տուխթէրը ըսմէթքիւմաէրը օլուպ, պու քէրրէ իտարէի պէյլիքէթէն պահիս «Ազատն Տնտեսութիւն» սէրլէվհասըլը Ֆրանսըզճատան էրմէնիճէյէ պիր էսէրը պէրքիւզատէ թէրճէմէ իթմիշ վէ պու էսէր' Պէրպէրեան մաթպաասընտա թէրտէսթը թաբ պուլունմուշ տըր։

—

Շարգ Տէմիր եօլլար գումբանեասընըն' պու քէրրէ Պէյօղլու գըզլար Արուսեանօնցընա 25 վէ Դպրոցասէր Տիկնանց Ընկերութեանընա 15 լիրա իանէ իթտիկի մահալլէ միւնիֆ իշիտիլմիշ տիր։

—

Կիւլպէնկեան միւթէվէֆֆա Հաճի Սերովբէ էֆ.նին մախտումէսը' պու սապահ Ս. Փրկիչ խասթախանէսի Մատուռընտա քէնտի բէտէր վէ վալիտէլէրինին խաթըրասը րուհը իչիւն սուրէթը մախսուսէտէ Գուտտասը Շէրիֆ վէ Պաշտօն այինլէրի իճրա իթտիրմիշլէր կիպի, կիւնտիւզին տէ խաստախանէի մէզգիւրըն պիլճիւմլէ պիմարլարընա միւքէմմէլ պիր թաամ իթա իտէճէքլէր տիր։

—

Արմաշ վանքըրըն էսքի էմէքտարլարընտան օլուպ շիմտի տէ Դպրէվանքըն գիւզէրապանը պուլունան Վարդան աղա պու քէրրէ մէզգիւր վանքտա վէֆաթ իթմիշ տիր։

ԲԱՐԻԶ ՍԷՎՏԱԼԱՐԸ

Մէօլլիֆ — Մէթերճիմ
Բօլ Ֆէվալ — Մ. Պրոսար

Սահիբ վէ Նաշիրի
Միհրան Յ. Ճէրմագեան

Էրմէնիճէ հրուֆաթըյլա Թիւրքճէյէ թէրճէմէ օլընան վէ բէք զիյատէ մէրագը ճալիպ օլան ԲԱՐԻԶ ՍԷՎՏԱԼԱՐԸ նամ րօման' պու քէրրէ սահէի ինթիշարէ վազ իտիլիպ, հաֆթատա 4 նիւսխէ նէշր օլընաճագ, վէ պէհէր նիւսխէսի' 10 բարա ֆիյաթլա Պաշչէ գաբուսընտա սահաֆ Գօզօ վէ Յակոբ աղալարտա, վէ Մարգարեան իլէ Գավաֆեան քիթապճը տիւքեանլարընտա ֆիւրուխթ օլընաճագ տըր։

ԳՕՆԹ ԺԻՒԼ ԱՆՏՐԱՍԻ

Վէֆաթը տունքի թէլէկրաֆլարըն պիլտիրտէ խապէր վէրիլմիշ օլան Աւստրիա Մաճառիստան խարիճիյէ նազըրը էսպագ գօնթ Ժիւլ Անտրասի՝ 1823 սէնէսի մարտըն 18ինտէ Մաճառիստանըն Զէմբլէն չէհրինտէ տիւնեայա կէլմիշ օլտ ղընտան, 67 եաշընտա իտի։

Միւշարէյլէյհ՝ Բէշթա Տարիւլ Ֆիւնունընտա իքմալը թահսիլ վէ պապը մէմալիքը էճնէպիյէյի զիյարէթ իթտիքտէն սօնրա, 1847տէ Մաճառիստան Միլլէթ մէճլիսի ազալըղընա ինթիխապ օլունմուշ վէ 1848տէ զուհուր իտէն Մաճառիստան իխթիլալընտա Իւշվէչա նամ մահալտէ Աւստրիա ասքէրինէ գարշը մուհարէպէ իտէն Մաճառլըլարա գումանտա իթմիշ տիր։

Մաճառիստան հիւքիւմէթը միլլիյէսի՝ 1849 սէնէսինտէ Տէպրէցին նամ մահալտէ բիւճաթ իթտիկի վագթ գօնթ Ժիւլ Անտրասի՝ հիւքիւմէթը մէզքիւրէ թարաֆընտան մէմուրէն Տէրսաատէթէ իրսալ օլունարագ, Մաճառլար յէնիլտէ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին մուավէնէթինի իսթիտա էյլէմիշ իսէ տէ, մէմուրիյէթի բէք կէճ գալտըղընտան, հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ եալընըզ Թիւրքիյա ֆիրար ու իլթիճա իտէն Մաճառլար հագգընտա միւսաֆիրբէրվէրլիք իթմէք, վէ պունլարըն իատէսինի թալէպ իտէն Աւստրիա վէ Ռուսիա հիւքիւմէթլէրինէ մէալիմ իթմէմէք կիպի պիր եսէրը ինսանիյէթբէրվէրիյի իպրազ էյլէմէքտէն պաշգա տիւկէր պիր մուավէնէթը ֆիիլիյէտէ պուլունամամըշ տըր։

Պու էսնատէ Մաճառլըլար՝ Աւստրիալըլար թարաֆընտան բէռասլէն մաղլուպ իտիլտիքլէրի ճիհէթլէ, գօնթ Անտրասի՝ Աւստրիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան իտամա մահքիւմ իտիլմիշ տիր։

Գօնթ Անտրասի՝ պիր միւտտէթ Տէրսաատէթտէ գալտըգտան սօնրա Բարիզէ կիտիպ գօնթէս Գաթէրին Գանտէֆի իլէ ազտը իզտիվաճ էյլէմիշ տիր։

1860տա Աւստրիա իմբէրաթօրը՝ գօնթ Անտրասիյի մազհարը աֆվ իթմէքլէ Մաճառիստանա աւտէթ իտուպ Մաճառիստան Միլլէթ մէճլիսի ազալըղընա ինթիխապ օլունմուշ վէ 1867տէ Աւստրիա վէ Մաճառիստան իքի միւսթագիլ հիւքիւմէթ սուրէթինէ թէշէքքիւլ իթտիքտէ, գօնթ Անտրասի՝ Մաճառիստան բէրինը վիւքէլալըղըյա միւտաֆէսի միլլիյէ ռիյասէթինէ թային օլունմուշ տըր։

Սէնէի մէզքիւրէտէ գօնթ Անտրասի՝ Իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆ իլէ պէրապէր Բարիզէ կիթտիկի կիպի, Սիւվէյշ գանալըն բէսմի քիւշատընտա տախի իմբէրաթօրը միւշարէյլէյհին րէֆագաթընտա պուլունմուշ վէ ավտէթինտէ եւինէ իմբէրաթօր իլէ պէրապէր Տէրսաատէթի զիյարէթ իթմիշ տիր։

1870տէ գօնթ Անտրասի՝ Աւստրիանըն Ֆրանսա իլէ միւշթէրէքէն հարէքէթ իթմէսի էֆքեարընտա պուլունմուշ իսէ տէ, Աւստրիա-Մաճառիստան խարիճիյէ նազըրը գօնթ տը Պայսթըն մուխալէֆէթի իւզէրինէ միւշարէյլէյհ՝ հիչ օլմազսա Աւստրիա-Մաճառիստանըն պիթարաֆլըղընը իսթիհսալ էյլէմիշտիր։

1871տէ գօնթ տը Պայսթ իսթիֆա իթմէքլէ, գօնթ Անտրասի՝ Աւստրիա-Մաճառիստան խարիճիյէ նէզարէթինէ թային օլունմուշ, վէ 1872տէ բրէնս Պիզմարգ վէ բրէնս Կօրչագօֆ իլէ պէրապէր 3 իմբէրաթօրլար միւլագաթընտա հազըր պուլունարագ 3 իմբէրաթօրլար իթթիֆագընը ագտ էյլէմիշ տիր։

1876տա Սըրպիսթան վէ Գարատաղ վուգուաթլարը էսնասընտա միւշարէյլէյհ՝ Աւստրիա թարաֆընտան պիթարաֆանէ պիր մէսլէք իթթիխազընը, վէ Օսմանլը վէ Ռուս մուհարէպէսինտէն սօնրա Այասթէֆանոս աահտնամէսինին թատիլի լիւզումընը թավսիյէ էյլէմիշ տիր։ Պէռլին գօնկրէսինտէ գօնթ Անտրասի՝ Աւստրիանըն պիրինճի մուրախխասը վազիֆէսինի իֆա էյլէմիշ տիր։

Գօնթ Անտրասի՝ Աւստրիա իլէ Ալէմանիա պէյնինտէքի իթթիֆագը հազըրլըղըն էսասընը տախի քէնտիսի վազ իթմիշ տիր։ Միւշարէյլէյհ 1879 սէնէսի 22յէ գատար մէվգիի իգթիտարտա գալտըգտան սօնրա իսթիֆա իթմիշ, վէ եւրինէ գօնթ Հայմէրլէ Աւստրիա-Մաճառիստան խարիճիյէ նէզարէթինէ կէչմիշ տիր։

Գօնթ Անտրասի՝ իսթիֆա իթտիքտէն սօնրա տախի եէվմը վէֆաթընա գատար իմբէրաթօրըն նաիլը էմնիյէթ վէ թէվէճճիւհի օլմուշ իտի։

ՄՈՒՍԱ ՊԷՅ

(Էվվէլքի կիւնքիւ նիւսխէտէն տէվամ.)

(Մազնունալէյհ ուզունճա պօյլու, գումրալ սաճլը, էլա կէօզլիւ, գումրալ գաշ վէ պըյըգլը, սիվրի պուրունլը, մաթրուշ Ծիհանկիր վէլէտի Մուրատըն իսթինթագ քէյֆիյէթինտէն Գադըգիւղ էֆ. նին պատէթթահգիգ թէրճեմանլըղը իլէ զապթ օլունան իֆատէսի տիր. ֆի 31 Թըշր. էվվէլ սէնէ 305.)

Սուալ.—Իսմին վէ բէտէրինիզին իսմիյէ մէմլէքէթ վէ սանաաթընըզ նէ՞տիր.

Ճէվապ.—Իսմիմ Ծիհանկիր, պապամըն իսմի Մուրատ տըր, Մուշ սանճաղընա թապի Վարդէնիս գարիյէսի էհալիսինտէն օլուպ, մէմլէքէթտէ րէնճպէրիմ, պուրատա պօշտայըմ, Սթամպօլա գալըրքէն Ալի աղա իլէ պէրապէր կէլտիմ, մէմլէքէթտէ միւթէէհհիլիմ, ֆագիր եաժ վէֆաթ իթմի, 10 եաշընտա պիր էրքէք էվլատըմ վար, պիր խանէ վէ 6 թարլամ վար տըր, թախմինէն 40 եաշընտայըմ, տէվլէթը Ալիյէ թէպաասընտանըմ.

Ս.— Սթամպօլտա չահատէթ իթմէք իչիւն Ալի աղա սանա գա՞չ ղրուշ վէրտի.

Ճ.— Եօլ մասրաֆըյա վարըր նավլունըմը վէրտի վէ պուրատատա կիւնտէ պիր օգգա էքմէք աղըր.

Ս.— Սէնին՝ Ալի աղանըն իչիւնտէ տօղրու եալան չահատէթտէ պուլունաճաղընը Մուսա պէյ տավա իտէյօր.

Ճ.— Մուսա պէյին պանա պիր ֆէնալըղը տօգունմամըշ տըր, պիր զարարըմ եօգ տըր, ալէյհինտէ նի՞չին եալան չահատէթի իտէյիմ. Խուսուսիյլէ Ալի աղա Տիյարպէքիրլի պէն Մուշլըյըմ, կէօրտիւկիւմի տօղրուճա սէօյլէտիմ.

Ս.— Ալի աղանըն բէրվանը սօյլէտիկտէն սօնրա Սթամպօլա կէլմէք իչիւն քեօյիւնտէն նէ՞ վագթ չըգտըն.

Ճ.— Վուգուաթ ռամազան իչինտէ օլտու, պիզ քեօյիւմիզտէն պուրատայա պինիմ վագթը չըգտըգ, արաեէրտէ նէ՞ գատար միւտտէթ կէչտիկինի հիսապ էտին.

Ս.— Հա՞նկը այա տիւշիւյօր.

Ճ.— Թէմուզտա պուղտայ պիչիյօր.

Ս.— Սթամպօլա գատար կէլմէկէ մէճպուրիյէթ նէ՞ իտի.

Ճ.— Միւտտասի Ալի աղա կէթիրտի.

Ս.— Հէր քիմ «Սթամպօլա կիտէլիմ» տէր իսէ, կէլի՞րմիսին.

Ճ.— Ռասթ կէլտիկ նի՞չին կէլմէյիմ, Ալի աղա իլէ չահատէթ իչիւն կէլտիմ.

Ս.— Շահատէթ իչիւն Սթամպօլա կէլմէկէ սէպէպ նէ՞ իտի.

Ճ.—Ալի աղա քեօյէ կէլտի, պէն տէ Ալէքսան իլէ Ալի աղանըն բէրվանըն սօյլատըղընը գօնուշըր իտիք. Ալի աղա տա օրատա իտի, վէ Էրմէնիճէ անլայօրմուշ, պիզիմ սէօյլէտիկիմիզի անլամըշ, «պիզ վագթայը նա՞սըլ կէօրտիւնիզ» տիյէ սօրտը, պիզ տէ կէօրտիւկիւմիզ կիպի սէօյլէտիք. «Էօյլէ իսէ տավա իտէճէկիմ, պէնիմ իլէ պէրապէր Սթամպօլա կէլիպ շահատէթ իտէ՞րմիսինիզ» տէտի, պիզ տէ խօրուն ուզագլըղընտան պահսըլա կիտէմէյէճէքիմիզի պէյան իթտիմիզ, «պէնիմ իչիւն տէյիլ Ալլահ իչիւն շահատէթ իտէճէքսինիզ» տէտի, վէ «Հէմ պէն սիզին եօլ մասրաֆըլարընըզը վէրիր կէթիրիրիմ» տէտի, պիզ տէ մուվաֆագաթ իթտիք. իշթէ կէլիշիմիզ պու տըր.

Ս.— Քեօյտէ հէր կիւն Ալէքսանըլա Ալի աղանըն սօյլէտիկլէրը՞ մը գօնուշուրտունուզ.

Ճ.— Եալընըզ պիզ տէյիլ, Թէք միլ քեօյլիւ պու իշի գօնուշուրլար իտի, հէր կիւն սէօյլէշիր իտիք. «Նասըլ օլտու տա պիզի կէօրմէտէ» լէր տէ գուրթուլտուգ, կէօրսէ իտիլէր Հայլիմիզ ֆէնա օլուր իտի» տէր իտիք.

Ս.— Ալի աղա իչիթտիկի վագթըն սիզ քեօյիւն նէրէ՞սինտէ կէօրիւյօր իտինիզ.

Ճ.— Պիզ քեօյ րէիսի Տօնօնըն գապուսընըն էօնիւնտէ կիթմիշ, Ալի աղա տա օրատա իտի, քէնտիսինի թանըրըգ վէ Ալօ իլէ կէօրիւշիւյօր իտէն Ալի աղա իչիթտի.

Ս.— Օրատա պաշգա քեօյլիւ վա՞ր մը իտի.

Ճ.— Զօլուգ չօճուգ թէքմիլ քեօյլիւ օրատա իտի.

Ս.—Ալի աղանըն բէրվանընը Մուսա պէյին սօյտուղընը կէօրտիւկիւնիւզ վագթ նէ՞րէտէն կէլիյօր իտինիզ.

Ճ.—Պիզիմ քեօյիւմիզտէն չըգըպ պուղտայ ալմագ իչիւն Զուգուրա կիտիյօր իտիք.

Ս.—Զուգուր քեօյիւ՝ քեօյ մէ՞ յիլ, պիր նահիյէ տիր. պու նահիյէնին հա՞նկը քեօյիւնէ կիտէյօր իտինիզ.

Ճ.—Կիթմէկէ վագթ օլմատը, ֆագաթ Գարօնչէն եախուտ Մուշա հասան վէ եա պաշգա պիր քեօյէ կիտէճէք իտիք.

Ս.—Նիյէթինիզ հա՞նկը քեօյէ կիթմէք իտի.

Ճ.—Նիյէթիլէ չըգմատըգ, նէրէտէ պուղտայ պուլուր իսէք, օրատան ալաճագ իտիք.

Ս.—Կէճէլէյին Զուգուր նահիյէսինի՞ մի կէչէճէք իտինիզ.

Ճ.—Կիթմէտիք քի սէօյլէյիմ.

Ս.—Վագըա սապահլայըն չըգմըշ օլա իտինիզ, քեօյէրի տօլաշըպ պուղտայ ալըր իտինիզ. սիզ կէճէ կիտէյօրտունուզ, կէճէ պիւթիւն Զուգուր նահիյէսի տօլաշըլմա՞զ եա, պինաէնալէյհ կիտէճէյինիզ քեօյիւ էվվէլթէ թաայյին վէ նիյէթ իթմիշ օլմալըղընըզ լազըմ կէլիր.

Ճ.—Քեօյլէր գաքէն պիրպիրլէրինէ եագըն տըր, կէճէ կիթտիկիմիզ սէպէպ կիւնտիւզ Բիւրտէրէ օթարաֆլարը տօլաշըրըգ, պիզ տէ կիթմէկէ ճէսարէթ իտէմէտիք, կէճէ խաֆիֆ կիտիպ ալըպ կէլիյօրըգ, հա՞նկը քեօյէ կիտէճէկիմիզի թային իթմէտիք.

Ս.—Զուգուր նահիյէսի քեօյլէրի բէրվանըն սօյլուղը նէրէ եագը՞ն մը.

Ճ.—Թախմինէն 1էր սաաթ 2չէր սաաթ տըր.

Ս.—Բէրվանըն սօյլուղը մահալէն եագըն հա՞նկը քեօյտիր.

Ճ.—Մուշա հասան քեօյիւ տիր.

Ս.—Միւշքեան քեօյիւ Մուշա հասան քեօյիւնէ նէ՞ գատար ուզագ տըր.

Ճ.—Քեօյլէր՝ պիրպիրլէրինէ եարըմ սաաթ պիր սաաթ տըր. Մուշա հասան քեօյիւ իլէ Միւշքեան քեօյիւ արասընտա քեօյ եօգ տըր, թարլա վէ եօլ տըր.

Ս.—Պուղտայ ալմագ իչիւն քեօյտէն սաաթ գա՞չտա չըգտընըզ.

Ճ.—Աքշամ իւզէրի սաաթ 10 օլմալը իտի. կիւնէշտէն էօյլէ թախմին իթտիմ, հալպուքի բէրվանըն պուլունտուղը մահալէ կիտինճէյէ գատար կիւնէշ պաթտը.

Ս.—Բէրվան սօյլուղը վագըթ սիզ քըրվանա եագը՞ն մը իտինիզ.

Ճ.—Գուրպաթան խաթիրթադ տախի բէսինէ կիտիյիր գարուսյա գատար, թախմինի սէօյլէյօրըմ.

Ս.—Պիթլիս ճատտէսի քէնարընտա՞ մը իտինիզ.

Ճ.—Թարլալարտան Մուշ իլէ Պիթլիս ճատտէսինին իւզէրինէ տօղրու կիտիք, քէրվան տա եօլըն քէնարընտա իտի.

Ս.—Խըրըրգլար՝ ճատտէնին Մուշ թարաֆընտա՞ մը, եախուտ Պիթլիս թարաֆընտա՞ մը կէլտիլէր.

Ճ.—Բօսթա եօլունըն Մուշ թարաֆընտան կէլտիլէր.

Ս.—Ալի աղա սէնինլէ Սթամպօլա գա՞չ չահիտ կէթիրտի.

Ճ.—Պէնիմլէ Ալօյը կէթիրտի պիլիրիմ, պաշգա կէթիրտիկինի պիլմէյօրըմ.

Ս.—Թօֆաէֆ իլէ Մանուկ տա պու վագըայը կէօրտիւքլէրինի սէօյլէյօրլար.

Ճ.—Պիզ եօլ իւսթիւնտէ էօյլէ ատամլար կէօրմէտիք.

Ս.—Օնլար տա կէօրտիւք տէյօրլար, եա օնլար սիզի վէ եախուտ սիզ օնլարը կէօրմէքլիկինիզ լազըմ կէլիր.

Ճ.—Քէրվան սօյուլուպ պիթթիքտէն սօնրա օրթալըգ գարարըպ կիւլքի օնլար տա վար, պաշգա եօլտան կիթմիշլէր իսէ, պիզ կէօրմէտիք.

Ս.—Օնլար տա Ալի աղանըն նա՞սըլ սօյուլտուղընը խապէր վէրիյօրլար. O հալտէ եա անլէր սիզի վէ եախուտ սիզին անլէրի կէօրմէնիզ լազըմ կէլիր.

Ճ.—Պէն կէօրմէտիմ, կէօրմիւշ օլսամ սէօյլէրիմ.

Ս.— Ալի աղա Սթամպօլա կէլտիկի վագթ մահքէմէի թէմեիզ ազասընտան սաատէթլիւ Իպրահիմ պէյ էֆ. թարաֆընտան զապթ օլունան իֆատէսինտէ սէնինլէ Ալօնըն իսմլէրինի պէյան իթմիշ. Սթամպօլտա Թօֆաէֆ վէ Մանուկ իսմինտէ 2 չահիտ օլտուղընը սէօյլէմիշ. պունտան անլաշըլըյօր քի, Ալի աղա օ վագթ սիզին տէ չահատէթ իտէճէկինիզի պիլմէզ իտի, սօնրա խապէր ալմըշ տա իֆատէսինին գայտընտա պիր հաֆթա սօնրա սիզին տախի չահատէթ իտէճէքլինիզի պա արզուհալ պէյան իթմիշ.

Ճ.— Պէնիմ եազըլըրըմ եազըլըր մատըրըղընտան մալիւմատըմ եօգ տըր. պիզի մէմլէքէթտէն ալըպ պուրայա գատար պիրլիքտէ կէթիրտի.

Ս.— Վուգուաթը կէօրտիւքտէն սօնրա քեօյէ կիթտիկինիզտէ քեօյ էհալիսինէ վէ եախուտ էվինիզտէ պուլունանլարա սէօյլէտինի՞զ մի.

Ճ.— Կէլտիկիմիզտէ կէճէ իտի, քեօյլիւլէրտէն քիմսէյի կէօրէմէտիմ. էվէ կէլտիկիմտէ սէօյլէտիմ. Էրթէսի կիւնիւ գալտըգտէն քեօյիւ իչիթմիշ իտի. քեօյլիւլէր պանա սէօյլէյօրլար իտի.

Ս.— Զուգուր քեօյիւնէ կիթմէք իւզրէ Լօհօր սուլուճանտա՞ն մը կիտիլիր.

Ճ.— Տահա պաշգա եօլլար վար իսէ տէ, պիզիմ քեօյտէն էն եագընը Լօհօր սուլու իւզէրինտէն տիր.

Ս.—Քէրվան ռամազանըն գաչը՞նտա սօյուլտու.

Ճ.— Ռամազանըն 4ինճի ճումաա էրթէսի ագշամը իտի.

Ս.— Ռամազանըն 4ինճի կիւնիւ օլտուղընը նէ՞րէտէն պիլիյօրսուն.

Ճ.— Պիզիմ քեօյտէ պիր Իսլամ վար, օ կիւնլէրի սայար, օնտան պիլիրիմ.

Ս.— Պայրամ հա՞նկը կիւնէ թէսատիւֆ իթտի.

Ճ.— Պէն Միւսլիման տէյիլիմ քի պիլէյիմ, եօրթու օլսա պիլիրիմ, պանա նէ՞ սօրույօրսունըզ.

Ս.— O հալտէ ռամազանըն 4ինճի կիւնիւնէ թէսատիւֆ իթտիկինի նէ՞տէն պիլիյօրսուն.

Ճ.— Պիր աղ էվվէլ սէօյլէտիմ, քեօյիւմիզտէ պուլունան Իսլամտան իչիթթիմ.

Ս.— Ալի աղա՝ Մուշտա գալթ օլունան իֆատէսինտէ ռամազանըն 5ինճի կիւնիւ սօյուլտուղընը սէօյլէմիշ.

Ճ.— Պէնիմ պիլտիկիմ վէ կէօրտիւկիւմ ռամազանըն 4ի տիր.

Ս.—Պու քէրվան սօյուլմազտան էվվէլ քեօյէճէ Մուսա պէյ վէ ագրապասը ալէյհինտէ տավա իթտի՞ք մի.

Ճ.—Պանա պիր չէյ եարմատը, պէն տավա իթմէտիմ. ֆագաթ քեօյլիւլէրտէն պազըլարը տավա իթտիլէր.

Ս.—Պու իֆատէնի իմզա էթ.

Ճ.—Եազը պիլմէմ, մէօհրիւմ եօգ տըր.

Անմէտ. Հիւսէյին Սըգտի.

Եազը վէ մէհրի օլմատըղընը պէյան իլէ իմզա վէ թէմհիր իթմէմիշ տիր.

Գայտիկ.

∴

(Մազնունալէյհ Ալէքսանըն թէքրար իսթինթագը տըր. ֆի 31 Թըշր. էվվէլ սէնէ 305.)

Ս.—Ալի աղանըն քէրվանընըն սօյուլմասընը սիզ նէ՞րէտէ կէօրիւշիւյօրտունըզ տա Ալի աղա իչիթտի.

Ճ.—Բէխօ Գասպարըն օտասընըն էօնիւնտէ.

Ս.—Վուգուաթըն՝ ռամազանըն 4ինճի կիւնիւ օլտուղընը նէ՞տէն պիլիյօրսուն.

Ճ.—Ռամազանըն 4ի իտի.

Ս.—Նէ՞տէն պիլիյօրսուն.

Ճ.—Իշթէ. պէն պիլիյօրըմ, ռամազանըն 4ինճի կիւնիւ մալլարը եազմա իթտիլէր.

Ս.—Սէն Միւսլիման տէյիլսին, ռամազանըն 4ինի 5ինի նէ՞տէն պիլիյօրսուն.

Ճ.—Կիւնիւնտէն պիլիյօրըմ.

Ս.—Պայրամ նէ՞ կիւնիւ իտի.

Ճ.—Պայրամ ճումաա կիւնիւնէ թէսատիւֆ իթտի, քեօյիւմիզտէ Իսլամ վար օնտան պիլիրիմ.

Ս.—Պու իֆատէնի իմզա էթ.

Ճ.—Եազը վէ մէօհրիւմ եօգ տըր.

Եազը վէ մէօհրի օլմատըղընը պէյան իթմիշ տիր.

Անմէտ. Հիւսէյին Սըտգը. Գայտիկ

(Տէվամ)

---

(315)

ԳԸՋԸԼ ՎԱՍԻՅԷԹՆԱՄԷ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ

ԺԷՈՐԺ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԴԱՄԵԱՆ

Ֆապիէն տախի քէնտի քէնտինէ.— Տօգթօրըն խըսըմը օլան գարը պանա սէօյլէտի... գըզ էկէր իսթիյարը սիւքիւթ իտէր իսէ, պու սիւքիւթ՝ համիսինտէն գօրգտըղը իչիւն տըր.— տէտիքտէն սօնրա եւքսէք սէսլէ իլէ.— Նի՞չիւն սիւքիւթ իտիյօրսընըզ, մատմազէլ. Նի՞չիւն ճէվապ վէրմէյօրսընըզ.—տէյու սուալ իթտի.

Մարթ՝ քէնտինճէ պիր ճէվապ վէրմէյէ գարար վէրիպ գահգահա իլէ կիւլէրէք.— Այ էֆէնտիմ, պէօյլէ չաբուճագ սիզէ նա՞սըլ ճէվապ վէրէպիլիրիմ... սիզ պիր աղ չօգ աճէլէ իտիյօրսընըզ, տէյի՞լ մի... Պու կիւն իքինճի տէֆա պիրպիրիմիզի կէօրիյօրըզ, հէման հայաթըմը սիզին հայաթընըզա ռապթ իթմէքլիկիմի թէքլիֆ իտիյօրսընըզ... այաղըմըն էօնիւնէ պիր գօնթէս թաճը վազ իտիյօրսընըզ... պու բէք կիւզէլ, բէք հազզ իտիլէճէք, բէք իֆթիխար օլունաճագ պիր չէյ տիր, լաքին բէք պիրտէն պիրէ վուգու պուլըյօր... Հիչ օլմազսա տիւշիւնիլէճէք վագթ պըրագըլմալը տըր... Շիւպհէսիզ սըգ սըգ պիրպիրիմիզի կէօրէպիլէճէյիզ... իլէրուտէ պէօյլէ ճիտտի չէյլէր իւզէրինէ տահա ճիտտի պիր սուրէթտէ գօնուշապիլիրիզ... պէնճէ պու կէճէ, իքինճի միւլագաթըմըզտա, պէօյլէ պիր գալապալըղըն արասընտա պու կիպի պիր միւքեալէմէնին հիչ սըրասը տէյիլ տիր.

Մարթըն պու սէօզլէրի հիչ իւմիտպախշ սէօզլէրէ պէնզէմէյօրլար իտի.

Հաքին Ֆապիէն՝ անլէրէ քէնտի իսթէտիկի կիպի միւսաիտ պիր մանա վէրտի.

Անժէլին թաստիգ ու թէշվիգ իթտիկի իւզրէ, Մարթ՝ չիւպհէսիզ քէնտիսինի սէվիյօր իտի ամմա գըզլըգ մահճուպիյէթինտէն նաշի աղզընը աչըպ տա պունը իգրար իթմէյօր իտի... օ գատար չաբուգ վէ էօյլէ պիր գալապալըգ արասընտա աչըգ ու մուհապպէթինի իգրար ու պէյան իթմէք իսթէմէյօր իտի.

Պէօյլէ պիր չէյէ զօր իթմէք՝ գատընլարա լիւթֆու լազըմ կէլէն իլթիֆաթ ու նէզաքէթէ մուղայիր պիր ճինայէթ տիմէք օլաճաղընտան, Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս պու ճինայէթի իճրա իթմէյէճէք, վէ վագթ ու սաաթընը ինթիխապ իթմէք իչիւն մէրգումէ կէնճ գըզը թէժամմիւլա քէնտի հալինէ պըրագաճագտը.

Ֆապիէն՝ պրունըրըն ալթընտան.— Պարի հիչ օլմազսա կէլիպ սիզի կէօրմէյէ միւսաատէ իտէճէքսինիզ, տէյի՞լ մի...

Մարթ.— Օնա չիւպհէ՞ մի իտէրսինիզ.

Ֆապիէն.— Սըգ սըգ տա կէլմէյէ միւսաատէ իտէրսինիզ, տէյի՞լ մի.

Մարթ.— Հէր նէ՛ վագթ կէլիրսէնիզ մէմնուն օլաճաղըմ...

Ֆապիէն.— Սահի՞հ մի տիր..

Մարթ.— Պէն հիչ եալան սէօյլէմէտիկիմի գաննըմ պիր քէրրէ սէօյլէտիմ... ունութտո՞նըզ մը...

Ֆապիէն՝ Մարթըն էլինի տուտագլարընա կէօթիւրէրէք աթէշլը աչգ իլէ նիտա իտուպ.— Սիզ պիր էլմասբարէ գըզսընըզ, պէն սիզի ճան ու տիլտէն սէվէրիմ.— տէտի.

Էօքսիւզ գըզ՝ պու նիտայը իչիտինճէ, ղայրը իխթիյարի օլարագ գաշլարընը չաթտը, գիրա մէվգիի ֆէնալաշըյօր իտի.

Մարթ՝ զօր իլէ կիւլիւմսէյէրէք.— Աֆվ իտէրսինիզ, պէն կիտէյիմ. սուարէնին պաշը թէֆէրրուաթընա պագըճաղըմ, սիզ իսէ միւսաֆիրլէրիմիզի ունութտըրըրտընըզ.—տէտի.

Կէնճ գըզ պու սէօզլէրի բէք խաֆիֆ պիր սուրէթտէ սէօյլէմիշ օլտըղընտան, Ֆապիէն՝ պիր թէէսսիւրը տիւքիւնչէ տիւչար օլարագ մէրգումէյի գօյվէրմէմէզլիք իտէմէտի.

Մատմազէլ Մարթ ուզանըպ կիթտիկինտէ, Ֆապիէն՝ պիր նազարը աչգ ու մուհապպէթլէ արգասընտան պագա գալտը.

Մարթ՝ պիլմէքսիզին, զանն իտէրսին սէօզ պիրլիք իթմիշ կիպի, Ժագ իլէ Բասգալըն թէսավվուրաթընա քէնտի ճէվապլարըյլա բէք կիւզէլ խըտմէթ իթմիշ իտի.

Անժէլ՝ իքի կէնճլէրին միւլագաթլարընտէն հիչ պիր քէլիմէ գաչըրմագսըզըն թէքմիլինի տինլէմիշ իտի.

Պու գարը՝ պալատէ զիքր օլունան քիւչիւք աղաճլարըն արգասընտա կիզլէնէրէք, հէր լագըրտըլարընը կիւզէլճէ իշիթմիշ օլտըղընտան, հէր չէյ թէժամմիւլա սախթէ տօգթօր Թօմբսընըն իսթէտիկի կիպի ճէրէյան իթտիկինէ մէմնուն օլըյօր իտի.

Մարթ՝ Ֆապիէնին եանընտան այրըլտըղընտա քէնտի քէնտինէ.— Արասընտա եաշամագըղըմ լազըմ կէլէն պու ալէմ պանա տէհշէթ վէրիյօր... Սէվտիկիմ քիմսէ նի՞չիւն կէլմէ պէնի պու ալէմտէն գուրթարմայօր... —տէյօր իտի.

Եօքսիւզ գըզ՝ պէօյլէ սէօյլէնէրէք թաամ սալօնընա կիթտի. Մէզքիւր սալօնտա պիւֆէ մասալարը՝ կէճէ եարըսընտա միւսաֆիրլէրէ իքրամ իտիլէճէք էնվաի նէֆայիս վէ մէշրուպաթըլա թէզյին օլունմուշ իտի.

Գօնթ տը Թօնէրիէօնին սաղգ սըր քեաթիպի Բասգալ՝ օրատա տուրմուշ, սօն թէտարիքեաթա նէզարէթ իթմէքտէ պուլունըյօր իտի.

Մարթ.— Սիզէ պիր եարտըմտա պուլունապիլի՞ր միյիմ, միւսիւ Բասգալ.

Բասգալ.— Իգթիզամ եօգ տըր, մատմազէլ. անճագ պանա մուճիպը խօշնուտի օլապիլիրսինիզ.

Մարթ.— Պու տահա՛ աչըգ... Սիզէ մուճիպը խօշնուտի օլմագ իչիւն նէ՞ եափմագ լազըմ տըր.

Բասգալ.— Բաթըրտըղը ճէմիյէթլէրէ պըրագմամըշ օլտըղընըզտան, խօրրամըշ օլմալըսընըզ. պուրատա պիր աղ եօրկունլուգ ալընըզ տա սիզէ պիր չէյ իքրամ իտէյիմ.

Մարթ.— Մատմազէլ Անունիյէ գապուլ իտէրիմ.

Բասգալ.— Էօյլէ իսէ օթուրընըզ... սիզէ պիր գատէհ Բօրթօ չարապը իլէ կիւզէլ պիր մէզէ կէթիրէյիմ.

Կէնճ գըզ սահնէտէն պիր աղ եօրկուն օլտըղընտան օթուրտը, վէ Բասգալ քէմալը նէզաքէթլէ մէրգումէ գըզա սէօյլէտիկի չէյլէրի իքրամ իթտի.

Խանէ սահիպի Ժագ Լաքարտ, եանի սախթէ տօգթօր Թօմսըն՝ միւսաֆիրլէրին հէրպիրինէ տէ էհէմմիյէթ վէրիյօր իտի.

Մէրգում հէր թարաֆը տօլաշըպ, հէր չէյի կէօզէթմէքտէ, քեաֆֆէի էրքեանլէրը սիրէր լաթիֆ սէօզ սէօյլէմէքտէ վէ գատընլարա տախի միւնասիպ իլթիֆաթլար վէ գօմբլիմենթլէր եաղմագտա իտի.

Ժագ՝ ուզագտան կէօզէթմէքտէ օլտըղը Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս իլէ Մարթ արասընտա թէսատիւֆ օլունան սէօզլէրի իչիթմէքսիզին անլամըշ օլտըղընտան, օլ ճիհէթէ իլէրին քէնտի իսթէտիկի կիպի ճէրէյան իթտիկինի պիլիյօր իտի.

(Տէվամ)

Գ. ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

(Շար. եւ վերջ)

Խափշիկք կամ Սեւք՝ որ Ափրիկէի Սեւերն կ'ըսուին՝ տարածուած են բոլոր Կեդրոնական Ափրիկէի մէջ. զանազան տարբերութիւնք կան ասոնց մէջ, և Սեւերուն երկրին մէկ ծայրն է հիւսիսէն Սահարա և հարաւէն հասարակած. Խօսինք նախ Սեւին ֆիզիքական տիպարին վրայ. մորթն սեւ է ընդհանրապէս, մազերն բոլորովին սեւ են, սովորաբար կարճ, բայց միշտ բրդոտ. կուրծքին և անդամոց վրայ գրեթէ մազ չունի, մօրուքն ալ հազուադէպ. Եւրոպական ժողովրդոց պէս հասակն ըստ ցեղից կը զանազանի, հինգ ոտքէն մինչեւ վեց ոտք. չատ ծիծաղելի է տեսնել Սեւին ոտքը մանաւանդ սրունքը որ դնդղուց (պալտը) չունի և փայտի մը պէս բարակ է. Գարշապարն չատ դուրս տնկուած է. ճակատն նեղ է, քիթը լայն տափակ, կզակը դուրս ցցեալ. Այս տեսակ Սեւեր դուք կրնաք տեսած ըլլալ նոյն իսկ մեր գիւղին մէջ. Խափշիկն մտաւորապէս յոյժ տկար է, չը կրնար երբեք խորհուրդ մը յղանալ և կրնանք ըսել թէ զգացման մարդ է և ոչ խորհրդոյ. Խափշիկ տղայք Եւրոպական զանազան լեզուներ խօսիլ կը սորվին քիչ ժամանակի մէջ, բայց կրաւորապէս, և երբ յարբունս կը հասնին՝ ամէն բան կը մոռնան և հետզհետէ կը վատթարանան. Հաշիւ ընելու յարմարութիւն բնաւ չունի, չատ դժուար նոյն իսկ անկարելի է անոր ցուցնել իւր տարիքին թիւր. բոլոր սեւ ժողովուրդք չեն կրցած տարւոյն ժամանակչափելու դրութեան մը հասնիլ. Խափշիկն կը հաւատայ ով որ բան մը ըսէ, լեռը տեղէն փախեր է, հողը փոխուեր է, ծովը վառեր է եայլն եայլն. Կապկային նմանութիւն մը ունի, և ի՛նչ զարմանք որ այսքան ատենէ ի վեր Եւրոպական քաղաքակրթութեան հետ կը շփուի, սակայն բնաւ զարգացեալ չէ. ուրեք ուրեք Իսլամականութիւն ընդունած են և այս կրօնին ազդեցութեան տակ միահեծան կանոնաւոր պետութիւններ կան Կեդրոնական Ափրիկէի մէջ. Շատ Խափշիկներ բնաւ զգեստ չեն հագնիր, Տէնքաներն, Շիլլուքներն. ուրիշներ միայն գօտի մը կամ կաչեայ զենջակ մ'ունին. Հոն՝ ուր Իսլամութիւնը մտած է՝ Խափշիկն հիւսուած կերպասէ լաթեր կը հագնի. Զարդարանքի մեծ բարեկամ է, չրթունք կը ծակեն, ծակին մէջ փայտի կամ մետաղի կտորներ կը դնեն, ականջներն ալ չատ անգամ կը ծակեն անկէց խոտի փունջեր կախելու համար. կը խարտոցեն և կը սրեն իրենց ակռաներն. չատ գաւառաց բնակիչք իրենց մորթին վրայ կտրուածներ կընեն, այս սովորութիւնն արդէն տեսանք Ովկիանիա. Աւելորդ է խօսիլ տեսակ տեսակ ապարանջաններու՝ օղերու՝ մանեակներու վրայ. Ամենէն անհեթեթ ձեւերն կուտան իրենց մազերուն, և սաղաւարտի ձեւով կը բոլորեն մազերուն ծայրն. բայց երբեմն ասոր բոլորովին հակառակ գլուխն ամէն կողմէ կածիլեն և բոցակէզ արեւուն տակ կը կենան անփեհեր. Ցաճախ նաեւ իրենց մազերն երկու՝ երեք՝ չորս ջոկեր կընեն և մէջը կը խառնեն ապակիով կամ ուրիշ մետաղի կտորուանք. Խափշիկին բնակարանին ձեւըն սովորաբար մեղուի մեծ փեթակի պէս է, դուռն չատ ցած և նեղ է, մէջքը ծռելով պիտի անցնիս, երբեմն նաեւ սողալով. օձեր և ուրիշ անասուններ ներս չը մտցնելու համար այսքան նեղ կընեն դուռն, մութ խաւարի մէջ կը նստին, պատուհան չըկայ, լոյսն այս խեղճ դռնէն պիտի մտնէ. Խափշիկներն բազմակին են և մինչեւ 80,000 բնակիչ ունեցող Խափշիկ քաղաքներ կան. կամ մորթերու վրայ կը պառկին և կամ տերեւներու վրայ, գլուխնին փայտէ աթոռակի վրայ դնելով. Ամէն տեսակ աղեղներ կը գտնուին Սեւերուն երկրին մէջ. Խափշիկն ուր որ երթայ իւր ձեռքէն չը ձգեր բիրը և կացինը. Ընդհանրապէս հում միս չեն ուտեր, պէտք է որ միսն կրակ տեսած ըլլայ. կովը ոչ թէ իւր մսին համար կը պահեն այլ կաթին համար. Խափշիկը ոչ թէ միայն զէնքերով կորսայ, այլ նաեւ որոգայթներով կը բռնէ մեծ ճարտարութեամբ վայրի կենդանիներ. տերեւներով ծածկուած փոսեր կը շինեն որոց մէջ սուր ցիցեր տնկուած են, անշուշտ կը գուշակէք հետեւութիւնն. Ի՞նչ է ընտանեկան կազմակերպութիւնն Սեւ ժողովրդոց մէջ, կինն տեսակ մը վաճառք է խանութի մը ապրանքին պէս. կը գնեն զայն իւր ծնողքէն որոշեալ գնով և անտանելի աշխատութեանց կենթարկի. Սուտանցիք և Կուէնացիք բազմակին են, կարողութեան համեմատ կիներ կառնուն. տղայք մինչեւ 5-6 տարեկան կաթ կուտեն, ծնողք չատ կը սիրեն իրենց զաւակներն, անդրանիկ որդին կը ժառանգէ իւր հօր ունեցածը և ընտանեաց պէտքերն կը հոգայ, ուստի երջանիկ համարելու էք ձեր անձերն խափշիկ ծնած չըլլալնուդ համար, ամէնքդ ալ ժառանգութենէ կը զրկուէիք. Եթէ մեռնողն միայն աղջիկ զաւակ ունենայ, ստացուածքն մօտաւոր արու ազգականաց կանցնի, այս ձեւ ժառանգութեան աղէկ ուշադրութիւն ըրէք. Հռովմէական և Յունական հին պատմութեան ժամանակաց մէջ ևս այսպէս կը լինէր ժառանգութիւնն. աղջկունք միշտ կը զրկուէին. Խափշիկաց բռնապետական դրութիւնն նոցա կառավարութեանց սովորական ձեւն է. Թագաւորաց իշխանութիւնն չափ և սահման չունի, բռնաւորին կամքէն զատ ուրիշ օրէնք չկայ. Ամէնքդ ալ գիտէք որ Ափրիկէ գերութեան աշխարհն է, խեղճ գերիներն դժոխային դժուարութեանց մատնուած են, «ի կամ «ի մը համար բիրի հարուածներ բաժին են անոր, կրօնական զոհերու ժամանակ հարիւրներով գերիներ կը մորթեն. Երկրին ներսերը բնակող Սեւն մշակ է, եզերքը բնակողը ոչ այնչափ. Ամէն տեսակ տունկեր կը մշակեն, արօրն ամէն տեղ ծանօթ չէ, երկաթով զինեալ բրիչ կը գործածեն. Խափշիկը բոլորովին անհոգ է, միենոյն ժամուն համար միայն կը պատէ բոլոր իւր ունեցածն, գտած ցորենը անմիջապէս կուտէ, ձմեռուան համար բնաւ չհամարեր և ձմեռն ալ անօթի կը մեռնին. Խափշիկը բաւական աղէկ դարբին և ոստայնանկ է. Հաուզաները և Աշանթիները զանազան գոհարեղէններ կը պատրաստեն. առուտուրի մէջ Սեւն սարսափելի խաբեբայ է, մարդ խաբելու համար անհուն միջոցներ կը կորէ կանցնի, յատուկ օրերու մէջ տօնավաճառներ կըլլան. Խափշիկն պարելու համար չատ մոլի է, կը կանչէ կը ցատկէ, փայտէ կամ երկաթեայ փողեր հնչեցնելով. Ցուցարկաւորութիւնք մեծ հանդիսով տեղի կ'ունենան և հարիւր անասուններ գերեզմանին վրայ կը մորթեն. Խափշիկներուն կրօնական գաղափարաց վրայ խօսած պիտի լինեմ կախարդութեան ձեւոյ վրայ խօսելով.

Եղուարդ Տ. Անդրէասեան

ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾՆ

Լիմօնճեան Թերովբէ էֆ.նին էաէրր գալէմի պօլընան ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾՆ նամ էրմէնիճէ ռօման՝ 2 ճիլտ օլարագ խիթամ պուլմուչ օլուպ, կէրէք մաթպաամըզտա վէ կէրէք Պաղչէ գաբուսընտա սուճու Պօղոս վէ Ցակօր աղալարըն տիւքեանլարընտա վէ Աչճեան, Մարգարեան վէ Զարդարեան քիթապճը տիւքեանլարընտա վէ սաիր քիթապճըլարտա 2 ճիլտի 15 ղշ. ֆիյաթըլա ֆիրուխթ խոլունմագտա օլտըղը իլան օլընըր.

ՄԷՔԹՈՒՊ

ՊԷՀԷՍՆԻ

22 Յունվար 1890

…Միւէլլիֆ էֆէնտի,

Կէչէնտէ լէճճիւսէ յաղա հիւմիւմանսուրտա պուլունտըղըմ էսնատէ, հիւմիւմանսուր էհալիսինին աայիչտէն պէքի օլտուգլարընը կէօրտիւ-կիւմտէն, Թէաճճիւպիմի Թէօքին իւթէմէտիմ. Հալ պու քի, Պէհէսնի չէհրի էհալիսինին էքսէր ճիհէթ չայանը մէմնունիյէթ պիր հալտէ օլմասը՝ քէթմ օլունըր աճմայտէն օլմատըղը, վէ պու տա միւճէրրէտ իտարէինի պախթիյար օլուպ պախտիյար գայմագամը պինազիրիմիզ Օսման Ֆէհմի էֆէնտինին տըրգամը միւքեմմէլէ վէ ղայրէթքեանեսէլէրի սէմէրէսի օլտուղը՝ ինքեար օլունամազ պիր քէյֆիյէթ տիր. Զիրա պէլտէմիզի Թէշրիֆլէրինտէն պէրու մէչհուտը ույուն. Նը մէսերրէթփիզ օլան իճրաաթը հասենէլէրի միւթէաատիտ օլմաղ լա, պունլարտան պազըլարընը պուրաճըգտա զիքր իթմէյի միւնասիպ կէօրտիւմ. Շէօյլէ քի, չէնտ սենէլերտէն պէրու պու Հէմվայիլէ Թարը օլան չէքիրկէ պէլիյէսի քիւլլիյէթլի զարար վէրմիչ վէ հէնիւզ քէամիլէն տէֆ օլամամըշ իսէ տէ, հէր չէյ օլուուղը կիպի, պու խուսուսուտա տախի էֆ.ի մումաիլէյհին հիմմէթը միւթէվալի վէ զայրէթը միւթէհէլէրի սեմէրէսի խայլը չէքիրկէ թօխումը հէր հէր չիֆթ սահիպլէրի իթլաֆ իթտիրմիշ կիպի խըրտէլէրը մէմուրէ վէ մէզքիւրէ ֆէվզէլատէ պուլընմըշ մըշ օլմասը՝ տողրուսու մուհիպը չիւք րան վէ հայաթը պիչարէկեան պիր քէյֆիյէթ օլուպ, ինշալլահու Թէալա կէլէճէք սենէ իչիւն չու պէլիյէ-նին մազարրաթընտան պիլքիւլլիյէ էմին վէ սալիմ օլմազ մէսուտիյէթինտէն պուլունտուղումուզ. Մումաիլէյհ Օսման Ֆէհմի էֆ. պէլտէմիզի Թէշրիֆլէրինտէն պէրու, էսլաֆըն պէյ ղընանը իֆթէտէչտիրմէ-մէտէն ծէյ-կը Թէօրէտէն պէրու, էսլաֆընը ... իսէ տէ փէվքի մէլ ...

Մէճլիսի իտարէ Թէշքիլ Թէշքիլէ պէրու պէլտէմիզի Թէօփէաքէս կէլէքպէ Թէճէսէ մէթպուֆ փէթէլլէփ իլէ Թէպէրիւճճ պէրու պէրիսի Թէօրփինէ Թայինի պլանի հէստէ հէր տաիսի հէմաթըն Թէս իմ իլէ պուլունմա ...

Մէճլիսի իտարէ Թէշքիլէ պէրու պէլտէմիզի Թէճէսէ օլունմուչ իսէ տէ, հէյթէթը մէսէլէսի ... էթմէքտէ պուլունմաղլա, պէրիսի ...

Ամէն Թէլիւ Հայտարապէ Թերէ Թէհէլիւս ... Խուսուսէն պէրու ...

Բոլոր ... Թէ մէրհամէթ ... օլունում ... Մէքտէպ կէօքտէ Թէօրէ ... Թէճէլլի էտէրէք ... ...

սէվտալարը Թահէրին վէ Թէշէքքիւրէ վէ միւքէաֆաթ օլունմալարը տէ վէ Թէլէպ մուրաճաաթ վէ պուլունմալարը վէ պու տէֆ ...

Ն. Ն. Պէհէսնէլի

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը հրատարակէ Ս. Մնդեան այցելութիւններէ ազատ մնալու համար ի նպաստ Ս. Փրկչի Ազգ. Հիւանդանոցի մէկ մէկ Մէճիտ նուիրող տեարց անուանքը.

Մեծ. Էֆէնտի

Սահակ Ղազարոսեան, Միհրան Ցովակիմեան, Ցովակիմ Ցովակիմեան, Յարութ Ս. Մանուկեան, Տիգրան Ս. Մանուկեան, Մկրտիչ Ս. Մանուկեան, Խաչիկ Կամսարական, Ցակոբ Պէնկեան, Կառնիկ Սարգսօֆ, Կառնիկ Ֆնտգլեան, Գաբրիէլ Էլիկիւզէլեան, Ցարեթիկ Նէվրուզ, Բարսեղ Ղազարոսեան, Գէորգ Թօփալեան, Ցոգթ. Ս. Ցակոբեան, Տիրան Ցակոբեան, Ցովհաննէս Եսայեան, Ցովակիմ Գալէմքեարեան, Անտոն Աղասեան, Աւետիս Եօրտամեան, Պետրոս Պէյլէրեան, Վսեմ. Մաթէոս Ունճեան, Վսեմ. Աբիկ Ունճեան, Ցարութիւն Դրնաճեան, Ցարութիւն Գամալէրեան, Պօղոս Ց. Աստարճեան, Սմբատ Ց. Աստարճեան, Վսեմ. Գաբրիէլ Նորատունկեան, Միհրան Զօպանեան, Շնորհք Նազաչեան, Ցակոբ Սէլվաճեան, Եզեկիէլ Ն. Մօստիչեան, Արմենակ Մանուկեան, Սարգիս Թաչճեան, Աճարոն Մանուկեան, Թադէոս Բալըքճեան, Կարապետ Մակարալեան, Նշան Գօյաճեան (փաստաբան), Կառնիկ Աստուածատուր, Սանտրօ Բուլճեան, Ցակոբ Եսաեան, Ալեքսան Խորասանճեան, Նշան Գարագաչ (Բերա), Միհրան Ն. Շիրինեան, Վսեմ. Տիգրան Եսայեփեան, Ցակոբ Ս. Պօղոսեան եղբարք, Տիգրան Կիւմիւշկէրտան, Գրիգոր Ֆրէնկեան, Երուանդ Ֆրնտրգլեան, Բարթիկ Մնոիկեան, Տօքթ. Գալեան, Տօքթ. Ց. Բաշաեան, Աստուածատուր Աստուրեան, Սահակ Աբրահամեան.

Ի դիմաց Հոգ. Ազգ. Հիւանդանոցի
Ատենադպիր Ատենապետ
Տիգրան Կէօմիւշկէրտան Միհրան Ցակոբեան
Կ. Պոլիս 2 Փետրվար 1890

ՏՕՎԱ ՎԷՔԻԼԻ
ՆԱԶԱՐԷԹ ԽԱՉԷՐԵԱՆ

(Տօփխանէ Ֆընտըգլը)

Կէրէք Սըթամպօլ ճիհէթինտէ վէ կէրէք վիլայաթտա պուլունան աս հապը մէսալիհին մուամէլաթընը սուհուլէթ օլմագ վէ տաիրէի Ատլիյէյէ եազըն պուլընարագ էօհտէ սինէ իհալէ օլընմըչ վէ օլընաճագ տաավի վէ խուսուսաթըն էմրը Թէսվիյէսինի Թէօտի իլէ պիր գաթ տահա խօշնուտիյէթլէրինի ճէլպ իթմէք մագսատիլէ, իտարէխանէսինի Գալաթա ճիհէթինտէ, Սըթամպօլտա Պաղչէ Գաբուսընտա համիտիյէ Թիճար խանընտա Գազասքէր խանընտա 5 նօմէրօյա նագլ էյլէմիշտիր. 16—1

ՏՕԳԹ. Գ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

Իւսկիւտարտան Պէյօղլունտա Պէքեար սօգաղընտա 9 Ն° խանէյէ նագլ իտուպ, սալը, բէնչէնպէհ վէ ճումաա էրթէսի կիւնլէրի էօյլէտէն սօնրա խասթալարը խանէսինտէ գապուլ իթմէքտէ, վէ սալը կիւնլէրի մէճճանէն ֆուգարայա պագմագտա, վէ քէմաֆիւսսապըգ սապահլարը էօյլէյէ գատար Իւսկիւտարտա պուլընմագտա տըր.

ՍԱԹԼԸՔ ԱՐՍԱ

Գատը գարիյէսինտէ Խալիտ աղա ճատտէսինտէ Մըըըըր օղլու արսասընըն բարչա բարչա սաթըլմասընտա իրատէի Շահանէ չէրէֆսուտուր իթմիչ օլմաղլա, Թալիպլէր Գալաթատա Ալէքսիատի խանընտա Նիւբէրօ 25է միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլընըր. 48—22

---

(50)

ԿՈՐՏՈՆ ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐԸ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ՔԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

Բոլոր խումբը կը լռէր այս փափուկ տեսարանի միջոցին.

Իսկ չքնաղն Մաթիլտ գրեթէ նուաղեալ կինար հրամանատար Կորտոնի գիրկը, թողելով որ այն երջանիկ մարդը, իւր առաջին սիրոյ համբոյրը առնէ իւր վարդագոյն երեսէն.

Այս միջոցին Հէնրի Ֆայրպրանտ, սարսափահար կը մտենար այն գեղեցիկ անծանօթուհւոյն, որ հրամանատար Կորտոնի՝ գինքը արհամարհանօք ետ մղած ատեն, անոր աթոռին վրայ ինկած էր՝ իւր երեսը պահած և հեծկլտանաց մէջ.

—Գլուխը ասդին դարձուցէք, Մըսթըր Հէնրի Ֆայրպրանտ, և ճանչցէք ձեր Էլիզ քոյրը, աղաղակեց Ոստիկանութեան Պաշտօնէի տեղակալը, արհամարհոտ ծիծաղով մը.

Հէնրի Ֆայրպրանտ, արդէն անծանօթուհիին գլուխը իւր ձեռացը մէջ առած էր. սարսափով մը նայեցաւ անոր երեսը, որ այդ միջոցին մեռեալի մը դեղին գոյնը առած էր, և «ո՛հ Աստուած իմ, քո՛յրս է եղեր» աղաղակեց, նոյն միջոցին իւր ձեռքը ճակտին զարնելով.

Ասոր յաջորդեց յանկարծական ծիծաղ մը.

Էլիզն էր այդ ծիծաղը արձակողը.

Բոլոր չարեաց իսկական հեղինակն եղող այդ գեղեցիկ սատանուհին, որուն վրայ երբեք կասկած չէր ըլլուած, իւր գեղեցիկ աչերը անգամ մը իւր եղբօրը երեսին ուղղելէ ետեւ, զանոնք՝ ծանր ծանր Կորտոն հրամանատարին և օրիորդ Մաթիլտի դարձուցած էր, որոնք արդէն միմեանց գրկացը մէջ կը գտնուէին, և իւր բարձրաձայն ծիծաղը վերջացնելէ ետեւ ցատկելով ոտքի ելեր և պարել սկսեր էր.

Խեղճ սատանուհին կատարելապէս խենթեցեր էր…

Իսկ Հէնրի Ֆայրպրանտ, բոլորովին յուսահատելով իր գլուխը առջին կախեց, երբ Ոստիկանութեան պարոն տեղակալին մէկ նշանին վրայ, Ուիլըըմ Հարթըն և Ծերունին Նիկօ, խենդեցող աղջկան թեւերէն բռնելով զանի իր տունը կը տանէին, իր սենեկապանուհիին և սպասուհիին խընամոց յանձնելու համար.

Էլիզ ամենեւին ընդդիմութիւն չըրաւ, անգամ մ'ալ բարձրաձայն ծիծաղեցաւ, և գլուխը տարած ատեննին զուարթութեամբ գլուխը ետին դարձնելով և եղբօրը նայելով, որ գլուխը վար կախած ու աթոռի մը վրայ ինկած էր գրեթէ նուաղեալ,

—Սիրելի՛ եղբայրս, ըսաւ. ահա ես կերթամ հարսանեաց հագուստներս հագնելու. երբ նորէն վերադառնամ, Կորտոնս՝ իմ ամուսինս պիտի ըլլայ. դուն պէտք եղած պատրաստութիւնները տես, որ ներկայ ընկերութիւնն ալ դժգոհութեան պատճառ չունենայ…

Երբ Էլիզ ներքնուղւոյն դռնէն անյայտ եղաւ, Ոստիկանութեան Նախարարի պարոն տեղակալը դէպ ի Կորտոն և Մաթիլտ յառաջացաւ, որոնք իրարմէ բաժնուելով անմիջապէս ոտքի ելան.

Երիտասարդ տեղակալը վերջին ծայր յուզուած էր.

Իր յուզմունքը ծածկելու համար փորձ մ'ալ չըրաւ.

Իր պարկեշտ ձեռներէն մին երկնցուց հրամանատարին, և միւսը՝ առ օրիորդ Մաթիլտ, ու դողդոջուն ձայնիւ մը ըսաւ.

—Ազնի՛ւ պարոն, դուք մեծ զինուորական մը և հայրենեաց պաշտելի անձերէն մին էք.

—Պարո՛ն տեղակալ…

—Կը խնդրեմ, խօսքս մի՛ կտրէք, պարոն հրամանատար. ես չողոքորթ մը չեմ, թողէք որ անկեղծօրէն չարունակեմ խօսքս. ձեր ազատութիւնը անհուն հրճուանք կը պատճառէ ինձ, ինչպէս նաեւ բոլոր հայրենակցացս, որ ձեր ազատութիւնը տեսնելու առաջինն ըլլալու փառքն ունեցած եմ. թէպէտ և այդ ազատութեան բուն հեղինակն ըլլալու փառքը ուրիշի մը կը պատկանի, ո բուն վրայ չեմ նախանձիր, սակայն, որովհետեւ այսպիսի պարագաներու մէջ Ոստիկանութեան ամենէն մեծ մարդն ըլլալը ապացուցած է անհերքելի կերպիւ.

—Ո՞հ, ըսէք ո՛վ է այն մեծ անձը.

—Ցառաջացէ՛ք, Մըսթըր Սմիթ, և սեղմեցէք ձեր ազատեալին ձեռքը՝ որ հայրենեաց փառացը համար այնչափ մեծ գործեր տեսած է Հնդկաստանի և Ամերիկայի մէջ. մեծ դիւցազնի մը ձեռքն է որ պիտի սեղմէք.

Ոստիկանութեան գաղտնի գործակալը՝ իւր պաշտօնի շրջանին մէջ այնչափ երևացի համբաւի արժանացող այն քաջ մարդը, երկչոտ տղու մը պէս յառաջացաւ դէպ ի հաչակաւոր զօրավարը, և իր ձեռքը անոր երկնցուց.

Անուանի ոստիկանը և քաջամարտիկ զինուորը՝ իրարու գրկաց մէջ էին.

Ոստիկանութեան Պաշտօնէի տեղակալը, յետոյ իւր խօսքը ուղղելով առ օրիորդ Մաթիլտ, որուն աչերը կը փայլէին ուրախութեան արտասուքով, անոր ալ սա հետեւեալ խօսքերն ըրաւ.

—Ազնիւ օրիորդ, հրամանատար Կորտոնը ազատելու համար ձեր ցուցած անձնուիրութեան համար, ներեցէք որ յանուն իրեն շնորհակալութիւնս յայտնեմ ձեզի. դուք ալ կանացի հաւատարմութեան և քաջութեան տիպար մ'էք, ինչ որ կրնար յուսացուիլ անմեղ բայց հաստատամիտ օրիորդէ մը, դուք անոր տանապատիկն ըրիք ապագայ ամուսիններնուդ ազատութիւնն ու կեանքը փրկելու, որն որ արդէն բաւական բախտաւոր գտնուած էր նոյն իսկ ձեր ազատութիւնը ու կեանքը փրկելու, երբ տակաւին նոր ծնած երախայ մ'էիք.

—Երբ նոր ծնած երախա՛յ մ'էր, աղաղակեց Կորտոն զարմացմամբ. ի՞նչ կըսէք պարոն տեղակալ.

—Թող երջանիկ հարսնցունիդ ինքը պատասխանէ.

—Ճշմարիտ է պարոն տեղակալին ըսածը, իմ ազնի՛ւ ազատարարս, պատասխանեց Մաթիլտ, հրամանատարին ձեռքը բռնելով և գուրգուրանօք զայն սեղմելով.

—Բայց ըսէ՛ք, կաղաչեմ, ի՞նչպէս եղաւ որ այդ երջանկութիւնն ունեցայ.

—Միթէ կակամթայի այն սոսկալի «Սեւ Ծակին» պատահարը չէ՞ք յիշեր.

—Ո՛հ այո, կը յիշեմ այն աղետալի դէպքը.

—Չէ՞ք յիշեր նաեւ թէ նոր ծնած երախայ մը կը յանձնուէր ձեր քաջ բազկին, երբ հոն բանտարկուած դժբախտ հայրենակիցներնիդ կազատէիք.

—Այո՛, այո՛, կը յիշեմ այդ դէպքը. նաեւ կը յիշեմ որ յետոյ հազաբապետ մը…

Հրամանատարին խօսքի վերջին մասը իւր բերանը մնաց.

Նոյն վայրկենին դռնէն ներս կը մտնէր Ծերունին Նիկօ՝ Ուիլըըմ Հարթընի հետ, խենթեցած չարուհին իւր սենեկապանուհւոյն, սպասուհւոյն և երկու ոստիկանաց պահպանութեանն ու հսկողութեանն յանձնելէ վերադարձած.

(Շարունակելի)

CORRESPONDANCE ET TERMINOLOGIE COMMERCIALES

Պոլէյատէքի սէրլէվհա իլէ Համիտիյէ Թիճարէթ մէքթէպի ուսուլը Թէրճէմէ մուալլիմի սաայէ Գրիգոր Զօհրապ էֆէնտինին Թիւրքճէ վէ Ֆրանսըզճա օլարագ Թէէլիֆ խուսւ, պու քէրրէ մէվգը ինթիշարէ վազ իթմիշ օլտըղը 500 սահիֆէլիքն խարիէթ վէ 20 ֆասլէ մունգասէմ պուլընան էսէրը մէնաֆի-քիւսիթերի էմրը Թիճարէթտէ մուսթամէլ էնվաի մուհարրէրաթը մունթէխապէյի վէ մուգավէլաթ, սէնէտաթ, պօլիչա վէ սաիրէ սուրէթլէրիյէ էլան լուղէթ քիթապլարընտա մունտէրիճ օլմայան բոթըլահաթը Թիճարէյի տախի գէյլ օլարագ հրուֆը հէճա Թէրթիպի ուզրէ հավի պուլընտըղընտան, վէ Թէրճէմէլէր իսէ գայէթ սադէ վէ ասլընա մութապըգ օլտըղընտան, կէրէք ուսուլը Թէրճէմէյի Թամամիյէ սուրէթիյլէ Թահսիլէ արզուքէշ վէ կէրէք էմրը Թիճարէթլէ մէշղուլ օլանլարա Թավսիյէ օլունուր.

Մէզքիւր քիթապ պաշլըճա քիթապճըլարտա պուլունուր. 10—4

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋՆՈՐԴ

ՀԱՅ ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԵԱՆ

ԿԱՄ

ՆՈՐ ՔԵՐԱԿԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Բարեկրթական բանաստեղծ Տօք. Ներսէս Մէզպուրեանի հեղինակած պատկերազարդ Քերական—Հեգարան—Ընթերցարանն, որ իւր պարունակած բարոյական գեղեցիկ խրատներով յոյժ օգտակար հանդիսանալով մանկանց, 14 անգամ ի լոյս ընծայեալ է բիւրաւոր օրինակներով, սակայն այժմ սպառած լինելով ի խնդրոյ տեղացի եւ գաւառացի բազմաթիւ ազգայնոց վերատպուած է տոլոն թղթով եւ հաստատ կազմով, յաւելանալով 100ին 10ր ԽԱՍԳԻՒՂԻ ԳԱԼՖԱԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ.

Կը ծախուի բոլոր հայ գրավաճառաց եւ Հրավաճառ Պօղոս եւ Բաղոր ողմնէրու խանութը. Կեդրոնատեղին է Պարտիզպանեան տպարան, Բիզա բաշա խան Թիւ 2-3.

Գին 1 ղրուշ 3—3

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷ

Խուսուսիտէն կէլէն իլան.

Միւսքիրաթ րէսմը պէյիէսինին պիրինճի Թագսիթի մուտտէթի օլան 1306 սէնէսի չէհրը մարթը Թէգարրուպ իթմէքտէ օլտըղընտան, Տէրսաատէթ վէ պիլատը սէլասէտէ միւսքիրաթ սաթըճըլարըն Պէյիէ Նիզամնամէսինին 14ւնճիւ մատտէսի մուճիպինճէ մուտտէթը Թէէտիյէսի նիզամիյէ օլան չէհրը չուպաթ իչինտէ րէսմը պէյիէյի իֆա իլէ մուճէտտէտէն Թէզքէրէլէրինի ալմագ իւզրէ Նիզամնամէի մէզքիւրըն 10ընճը մատտէսինին սօն ֆըգրասը աճքեամընա Թէվֆիգըն գէյրի օրտան չէհրը մարթ հուլուլտէն էվվէլ պիգթըմ Պէյիէ մուտաբիգլէթինէ մուրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլէճէյի, վէ րէսմը մէզքիւրըն ախըրըյլա մուճէտտէտէն Թէզքէրէ իթթիխազը մուտտէթը մուամէլէյէ կէմէ պու կիմէսէն իթիպարէն պէտ ու միւրաճաաթէ օլընմըղընտան, մէզքիւր մարթ իպթիտասընտա մէզքիւր Թէզքէրէլէրին Թամամըյլա Թէտարիկէ մուամէլէսինին սուհուլէթ Թէմինինէ իւզրէ ագ. ... մագամը ... պիրինճի Թագսիթ մուտտէթինին ... Թահսիլ կէլէճէյի իլան օլունուր.

* *

Թէնպէքի պէյիէ րէսմինին տախի պէհէր սէնէ մարթ իպթիտասընտան էվվէլ եանի շուպաթ իչինտէ Թէէտիյէսի Նիզամը իգթիզասընտան, Տէրսաատէթ վէ պիլատը սէլասէ իլէ Պօղազ իչինտէ Թէնպէքի սաթըճըլարըն չէհրը մարթ հուլուլընտան էվվէլ Տէրսաատէթ միւսքիրաթ րէսմը միրի վէ Պէյիէ միւտիրիյէթինէ միւրաճաաթլա րէսմը պէյիէլէրինի վէրիփ Թէզքէրէ ալմալարը լազըմ կէլէճէյի իլան օլունուր.

31 քեանունը սանի 305 5—4

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 19 փեպրվ.

Ինկիլ. խազինէ Ինկ. Լիր.	097-9/16
Օսմ. խազինէ աչըլըը	17-7/8
» » գարանթը	18-
» » Սէրի Ա	41-
» » » Գ	25-3/4
» » » Տ	18-1/4
Օթօման 1871	95-3/4
Օսմանլը Պանգասը	11-3/8
Րուսիա Իսթիգրազը	103-1/4
Մըսըր սուլ. մուլթէհազ	94-1/8
» իմթիյազլը	104-
Տաիրա Սանիյէ Մըսըր	84-1/4
Թօլիւ իսթիգրազը	-
Մաճարիսթ. խազինէ 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-48-60

Բարիզ 19 փեպրվ.

Ֆրանս. խազ. 3 % Փր.	87-87 1/2
» » 4 1/2 %	105-27 1/2
Եէնի Օսմ. խազինէ աչըլըը	18-10
» » գարանթը	18-20
Մէդդուէլէ	
Սէրի Գ.	-
» Տ.	-
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	74-
Օսմանլը Բէժիսի խազինէ	512 50
» Պանգասը	537-50
Գրէտի Լիօնէ	730-
Գրէտի Ֆօնսիէ	1307 50
Գօնթուար տ'էսգօնթ	632 50
Սուվէյշ ագսիօնը	2361 25
Րուսիա 5 % 1877	-
Իթալիա խազինէ	94-10
Մըսըր Ֆօնս. մուլթէհազ	477-50
Եունան 5 % 1879	456 25
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-28

Վիէննա 19 փեպրվ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	119 50
Րումէլի չըմէնտըֆէրի ֆի.	35-90
Օսմանլը Րէժի աքսիօնը	116-

ՏԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Խազ. ում. տիւն ագչ. գար.	19-31
» » » էն էվէլէք	19-32
» » » էն աչաղը	19 30
Պու սապահ աչըլըը գ. գ.	19 35
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գար.	45-13
» » » էն էվէլէք	45-13
» » » էն աչաղը գ.գ.	45 07
» » » աչըլըը	45 13
Մըսըր մուլթէհազ գար.	41-
Պու սապահ աչըլըը	-
Սէրի Ա.	-
» Գ.	25-05
» Գ.	20 05
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	74-
Ագչէ փարէսի	7-
Րէժօր Դրէ.	-
Հէվալէսիզ »	35-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	8-26
Սթամպօլ պանգասը	7-15
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4-26
Թրամվայ	4-78

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ. տան	Ղըշ. Բէ.
Պէյազ մէճիտիյէ Փարէզը	108 24
Մէթալիք »	100-50
Պէշլիք »	103 20
Ալթըլըգ »	103-20
Ինկիլիզ Լիրասը	110 12
Ֆրանսըզ ալթընը	87-25
Բօլ	80-05
Գրէմից ալթընը	81-10
Գարպօն գայմէսի	08-37

ԹԱՍՖԻՅԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

20) Լիք քեաղըտ	-
50) » »	11-10
100) » »	-
500 » »	-
1000 » »	10 05
10000)»	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱԶԸ ՄԷԶԱՏԷԼԻ

ճանիպը ալիյինտէն

(Նումէրօ 22)

Րէվինտօսուգ չէքէրի րէնկ, րէվէնտուգ սիյահ րէնկ 100 Թօփտան 150 Թօփ.

Մատարօլամ սիյահ ինճէ 20 Թօփտան 30 Թօփ.

Մուգավվա՛ բաքէթի 16լըգ, մուգավվա բաքէթի 20լիք 100տէն 15 բաքէթ.

Պիրինճի նէվ Ինկիլիզ սըճիմի 6տան 10 տուզինա.

Թուխմալ 12տէն 20 գըյէ.

Միւճէլլիտ գօլասը 50—70 գըյէ.

Րէնկլի գարթօն 70—100 գըյէ.

Մէշին րէնկլի 80—100 տաքէտ.

Ֆիւմէ քեաղըտը նիւմունէսի վէճհ իլէ միւխթէլիֆ քիլօտա 40-50 Թօփ.

Խէտը ճէտիտ քեաղըտը 20 քիլօլըգ 80—100 Թօփ.

Սիլինտիրլի էլէք պամպալը 15—20 Թօփ.

Տաիրէի ասքէրիյէ միւճէլլիտխանէսի լազըմէսի իչիւն 1306 սէնէսի մայըսընտան … էշեանըն չուպաթըն 21ինճի չարշէնպիհ կիւնիւնէ գատար միւնագասասը իճրա վէ 22ինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթտասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Մուհասէպէ տաիրէսի չիւպէի մախսուսէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

6 չուպաթ 1890 3—2

ՊԱԶԸ ՄԷԶԱՏԷԼԻ

ճանիպը ալիյինտէն

(Նումէրօ 21)

Թաշնիյէ խարէսի աէյիրմէնի իչիւն միւպայաա օլընաճագ իքի պիւ գրըգ մէթրօ պիւրիւմճիւքին … օլանլարըն թալիպ … լըգտէն իթիպարէն պիր հաֆթայա գատար մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

5 չուպաթ 1890 3—3

ՊԱԶԸ ՄԷԶԱՏԷԼԻ

ճանիպը ալիյինտէն

(Նումէրօ 28)

Տաիրէի ասքէրիյէ խարէսինտէ պուլունան ֆապրիգալար լազըմէսի իչիւն պին իքի եւզ … սէնէսի մարտընտան իթիպարէն պիր սէնէլիք օլարագ միւպայաա օլունաճագ էրէքլի մատէն քէօմիւրիւնին չարշէնպիհ կիւնիւ միւնագասասը գարարը գաթիսի վէրիլէճէկի, վէ էրթէսի կիւնիւ … թէնզիլի գապուլ … օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

7 չուպաթ 1890 3—1

ՇԷՀՐ ԷՄԱՆԷԹԻ

ճանիպը ալիյինտէն

Կէյիկչէ գազասընըն … պին իւչ եւզ ալթը սէնէսինէ մահսուպէն պիր սէնէլիք օլարագ իլտիզամ … չուպաթըն օն պէշինճի կիւնիւ իհալէսի … ալթընճը պազար էրթէսի կիւնիւ հալէի գաթիյէսի իճրա օլունաճագընտան, թալիպլէրինին միւտտէթ մէզգուրէ զարֆընտա Կէյիկչէ մէճլիսը իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր.

6 չուպաթ 305

ՇԷՀՐ ԷՄԱՆԷԹԻ

ճանիպը ալիյինտէն

Կէլէճէք պին իւչ եւզ ալթը սէնէսի զարֆընտա Գաղըթխանէ Պօղազընտան … նէսինէ նագլ օլունաճագ մատէն քէօմիւրինին նագլի Թալիպինէ իհալէ օլընմագ իւզրէ … իհալէ չուպաթըն օն պէշինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, Թալիպ օլանլարըն Շէհր էմանէթի մէճլիսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

7 չուպաթ 305

ՇԷՀՐ ԷՄԱՆԷԹԻ

ճանիպը ալիյինտէն.

Պին իւչ եւզ ալթը սէնէսի մարթընտան իթիպարէն … իհալէ օլընմագ իւզրէ … գօնուլան բուսուսաթըտան Տէրսաատէթ վէ պիլատը սէլասէ … մահալլէրի բուսուսաթը էմին էօնիւ վէ սաիրէ … բարչա բարչա վէ եա Թօբտան … չուպաթըն երկիրմի պիրինճի չարշէնպիհ կիւնիւ իհալէի էվվէլիյէ վէ երկիրմի իքինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ … երւզտէ պէշ զամմըն գապուլ իլէ հալէի գաթիյէսինին, … չուպաթըն երկիրմի ալթընճը բազար էրթէսի կիւնիւ իհալէի էվվէլիյէ վէ երկիրմի եէտինճի սալը կիւնիւ երւզտէ 5 զամմըն գապուլիյէ իհալէի գաթիյէլէրինին, … էմանէթ վէ էվգաֆը պէլէտիյէ … էմին էօնիւնտէ էմանէթ մալը … չուպաթըն երկիրմի սէքիզինճի չարշէնպիհ կիւնիւ իհալէի էվվէլիյէ վէ մարթըն պիրինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ երւզտէ զամմըն գապուլիյլէ իհալէի գաթիյէլէրինին պաշգա պաշգա իճրասը մուգարրէր պուլունտուղընտան, պունլար իչիւն Թալիպ օլանլարըն … իհալէ միւտտէթլէրինտէն էվվէլճէ Էմանէթ մէճլիսինէ … իլան օլունուր.

6 չուպաթ 305 3—1

Եաֆաթա քեարն էվգաֆը մազպութէն Ճամի իւլ Քէպիր վագֆը … օլան մաղազա … վէ տիւքեան վէ մէնզիլ վէ խանլարը 306 սէնէսի մարթընտան իթիպարէն Թէճտիտ օլընմագ, վէ սէնէի մէզքիւր չուպաթը գաթիյէն … պիր սէնէ Թամամըն … Թալիպլէրինին … էմանէթ էվգաֆ … 144459 ղրշ. պէտէլ իլէ … 100տէ 10 … Բումինին 22ինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւնէ … Տէրսաատէթ էվգաֆ … վէ մահալլինէ … էվգաֆ … միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր.

7 չուպաթ 305 5—1

Խուտավէնտիկեար վիլայէթի տախիլինտէ Քէրմասթի վէՍանճագ գազալարը միրի օրմանլարընտան 2½ սէնէ միւտտէթլէ գարփինտա ճէմ իւ … իհալէ … մաճա…

չէնտէ կաղէթլար … նէյր ու իլան իտիլէն 5000 ճէսիտ գանթար չամ գապուզըրնը՝ խարէճի … վէ միւտտէթը … 2000 ճէսիտ գանթար … Նին 2ւսէնէյէ … միւտտէթ … 305 սէնէսի չուպաթընըն 26ինճը բազար էրթէսի կիւնիւնէ գատար … օլտըղընտան, պունա Թալիպ օլանլարըն վէ չէրաիթը իհալէյի անլամագ իսթէյէնլէրին՝ … Տէրսաատէթտէ Մալիյէ Խազինէսի ճէլիլէսինտէ Օրման վէ Մէատին խարէճի ուսումիյէսինէ վէ մահալլինտէ Խուտավէնտիկեար, վիլայէթի Օրման սէրմիւֆէթթիշլիյինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր.

7 չուպաթ 305

Գարարը միւնագասատան իթիպարէն պիր սէնէ զարֆընտա Ուն Գափանը … Տէրսաատէթ վագը … նագլ օլունաճագ Թագրիպըն 2 չուվալ պիր խիւզ իթիպար օլընմագ … վէ իսթիհսալաթ չըգ … Թագրիպըն պէշէր չուվալը իչիւն խարճ … Խազինէսինէ 5էր բարա … վէրիլմէք իւզրէ պէշէր պարէր խըրուշ 60 բարատա Թալիպի էօհտէսինէ պուլունտուղընտան, վէ չէհրը շուպաթըն 19ընճը բազար էրթէսի կիւնիւ … սաաթ 9տա գատար հէր գաչ բարա վէ էրթէսի սալը կիւնիւ 100տէ 5 Թէնզիլ օլունըր իսէ գապուլ օլունըր, անտէն սօնրա Թէնզիլ գապուլ իտիլմէյէճէքինէ պինաէն, Նօգսանը իլէ Նագլ իթմէք վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին մէճլիսը խարէճի էվգաֆ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր.

6 չուպաթ 305 3—2

Խազինէի ճէլիլէ բապուճճըլըղը, Մահմուտ բաշա ճատտէսինտէ 32 Նումէրօլը պիր պապ տիւքեան, Ֆաթիհտէ Ալի Բաշա ճամիինտէ վագը պիր պապ տէմիրճի տիւքեանը, Եէնիգաբուտա Զագըր աղա մահալլէսինտէ Նալպանտ սօգաղընտա 40 Նումէրօ իլէ մուրագգամ պիր պապ տիւքեան իլէ պիր պապ խանէնին նըսֆը, Ուզուն չարշըտա Սիլիհտար աղա Նամը տիկէր Ալի պէյ խանընտա վագը 10 վէ 11 վէ 20 Նումէրօլը իլէ մուրագգամ 3 պապ օտա.

Պալատէ մուհաррէր օլտըղը իւզրէ Խազինէի ճէլիլէ բապուճճըլըղը իլէ մահալը մալիւմէտէ վագը տիւքեան վէ խանէնին միւտտէթը իճարը՝ իչիւն 305 սէնէսի չուպաթը զայէսինէ միւնգազի օլաճաղը ճիհէթլէ, պունլար իլէ Սիլիհտար աղա նամը տիկէր Ալի պէյ խանը տէրունինտա պուլունան օտալարըն 306 սէնէսի մարթընտան իթիպարէն չուպաթը զայէսինէ գատար պիր սէնէլիք՝ զուհուր իտէճէք Թալիպինէ իճար օլընաճաղընտան, վէ սէնէի հալիյէ չուպաթընըն 12ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ գարարատաէսի չէքիլէճէյի, մէզքիւր միւնագասաթ 20ինճի սալը կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, Թալիպ օլանլարըն մախ սուսէ զարֆընտա Տէրսաատէթ Մալիյէ մուհասէպէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի.

31 քեանունը սանի 305 4—3

ՔԻՐԱԼԸԳ ՏԻՒՔՔԵԱՆ

Սամաթիա ճատտէսինտէ Ագարճա Զէյնէպ իքթիսալինտէ քեարն տէրունինտէ պիր օտա, պիր մաթպախ, պիր գույու վէ պիր ապտէսխանէյի միւշթէմիլ քեարկիր պիր տիւքքեան քիրայա վէրիլէճէկտիր, Թալիպ օլանլարըն մաթպաամըզա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր. 5—4

Ժ. ԺՈՒՎԱՆԹԻՆ

ՏԱՒՄԻ ԱՌՒՔՁԷԼԼԱՔԹ

ՍԱՉ ՎԷ ՍԱԳԱԼ ՊՕՄԱՏԱՏ

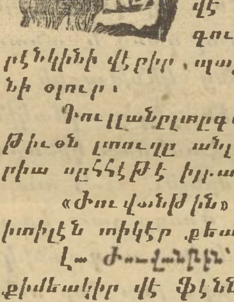

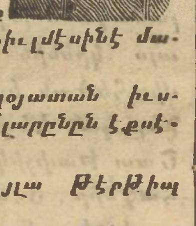

Սաչ վէ սագալըն Թէճառիւրէ մախսուս օլան իւշպու Նէֆիսատ իլաճ՝ գըրչըլըն Թուզըրը վէ ճէնկէնէլ Թաչըրը հավի օլմայըպ, հէման գուլլանըլտըղը կիւն սաչ վէ սագալըն կէնչլիք րէնկլինի վէրիր, պաշտաքի Թէրլէրի մահվ իտէր վէ սաչըն տէօքիւլմէսինէ մանի օլուր.

Գուլլանըլտըղտա՝ տիկէր քեաֆֆէի սաչ իլաճը վէ պօյալարտան իւսթիւն լուսում անլաշըլըր, զիրա պօյա վէ եա սաիր սաչ իլաճլարընըն էքսէրիսինտէ իյիլէ մազարրաթ խուլէր.

«Ժուվանթին» նամընտա օլուպ ճէնճէնէմ Թաչը էսասընտա Թէրթիպ խուրէն տիկէր քեաֆֆէի պօյալարտան ... .

Լ. Ժուվանթին՝ Ֆրանսանըն Իզէր էյալէթինտէ Պօրէր Նամ մահալտէ քիմեաքեար վէ Ֆէննը Նէպաթաթ մուալլիմի Լ. Ժ. Մօնէ Թարաֆընտան Թէրթիպ օլունմըշ տըր.

Ումում Թիւրքիա իչիւն աճէնթէ վէ տէբօզիթէօր՝ Պէյօղլընտա Սիթէ տ'Ալէպտէ Նումէրօ 9 Նէթալի Գանծուք էճզախանէսինտէ.

ՓԱՆԸՐԷ ՀԱՊԼԱՐԸ

ԼՕՔՄԻՒՐԻՒՔ ԻՉԻՒՆ

25 սէնէտէն պէրու մէվճուտ օլան իշպու Հապլար [բասթիլլէր] Նէֆէս պօրուլարընըն կըճըգլընմասընտան վէ եախօտ արըզըտան նէշէթ իտէն Լէօքսիւրիւկի սէրիան տէֆ իտէճէք էն մուէսսիր իլաճ տըր.

Պու Հապլար՝ վէրէմին պաշլանկըճընա, «պրօնշիթ»է, պօղազ խաստալըղընա վէ ագ ճիյէր ուֆիւնէթլէրինէ տախի ֆայիտէ իտէր.

Պու իքի իլաճլարըն տա սուրէթը իսթիմալը էօրթիւսիւ իչին պիլիլիրէ պէր պէր Թալիմաթնամէլէրի վար տըր.

Տէրսաատէթտէ մէրքէզը ֆիրուխթը Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Գալաթա Սէրայը մէյտանընտա Ն. ԹԷՕՏՕՐԻՏԷՍԻՆ 244 Նումէրօլը «Մէրքէզ Էճզախանէսի» տիր (Ֆարմասի Սանթրալ).

ՓԱՆԸՐԷ ԽԻԼԱՍԱՍԸ

ԹԷՄԻԶԼԷՆՄԻՇ ԳԱԹՐԱՆՏԱՆ

Ագ ճիյէր ուֆինէթինէ, պրօնշիթէ, Լէպիրէ Լէօքսիւրիւկէ, վէրէմ պաշլանկըճընա, մէսանէ վէ խարար եօլը վէ միյտէ ուֆինէթինէ գարշը պիր մուճէրրէպ տիր.

«Փանըրէ Գաթրան խիւլասասը» տիկէր գաթրան Թէրքիպաթընտան իւսթիւն տիր, Նասըլ քի գընագընա խիւլասասը գընագընա գայէ..."գընա գըլընա" ֆայտա տըր.

«Փանըրէ Գաթրանը» իւչ միսլի Թէսիր էտէր.

Սու իչինտէ պիրէր գաշըգ ալմագ իւզրէ սուլանտա «Խիւլասասը».

Լէզզէթլի «Հապլարը».

Տէնէրութ ըն գուլլանըլմագ իւզրէ խասսէթէն Թէրթիպ օլունմըշ «Իհթիգանլըգ».

HAMBURC MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ վ. ՄԻՒՆԻԽ

ԵՍԱՆԿՂՆՍ. ԳԱՐՇԸ

ՄՈՒԹԹԷՖԻԳ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՓԱՆԵԱԼԱՐԸ

Սէրմայէ	Ֆրանգ	8,000,000
Իհթիյաթ աղչէսի 1888 յունիս սօնա գատար	»	4,817,262
Սէնէվի հասըլաթ	»	10,069,700

Պու շիրքէթլէր՝ ՔԸՖԱԼԷԹԸ ՄՈՒԹԷՖԱՊԻԼԷ ԻԼԷ վէ էնվէն ֆիյաթլա մաղազալար վէ խանէլէր վէ պուլունտան պէլլէնան մալ վէ էմթաա վէ էշեա սիկուրթա իտէրլէր.

Տէրսաատէթտէ վէքիլը մութլագ
Սթամպօլտա Պաղչէ Գաբուսընտա Եօրկիաէտէս խանընտա ԴԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

ՖՐԱՆԳՖՕՐԹՈՒԱԶ

ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՓԱՆԵԱՍԸ

Սէրմայէ ֆրանգ 6,250,000 Իհթիյաթ աղչէսի ֆրանգ 1,270,300

Պու Գումբանեա՝ վափօր վէ եէլքէնլի կէմիլէրէ եիւքլէթիլէն էմթաա վէ մալլարը վէ բօսթա վէ Նագտիյէ գումբանեալարընա Թէսլիմ օլունան գիյմէթլի էշեա վէ ագչէ կրուբօլարընը էնվէն ֆիյաթ վէ շէրաիթլէ սիկուրթա իտէր. Էշեաի մէզքիւրէ իւզէրինէ մէյտանէ գէլէն սիկուրթա խուէտ պիլմէք իչին պու Գումբանեա՝ Եվրօբատա 13 էմին սիկուրթա գումբանեասըյլա պիրլէշմիշ օլուպ, մուհասէսաթը մէզքիւրէնին սէրմայէ վէ իհթիյաթ աղչէսի

100,000,000 ֆրանգտան զիյատէ տիր.

Թէքմիլ Թիւրքիա իչիւն վէքիլը մութլագ

Ջէյլ.—Պու գումբանեալարըն Տէրսաատէթ սէրմայէտարլարը Նէրսէսեան Բէտէր վէՄախտում էֆ.լէր՝ հիսապը ումում աճէնթէլիքտէն Թաատիլ օլունմըշ օլան զարար ու զիյանը տէրհալ Թազմին Թէմասըլա ԻԹԻՊԱՐ վէ ԹԱԼԻՄԱԹ ալմըշլար տըր.